

Stichting
Omroep
Muziek

2023

Stichting Omroep Muziek

Jaarverslag
2023

Inhoudsopgave

Stichting Omroep Muziek	2
Verslag van de Raad van Toezicht	2
Verslag van de directie.....	5
Financieel verslag	8
Activiteitenverslag 2023	14
Verslag Bedrijfsvoering	19
Stichting Omroep Muziek: Statutaire gegevens.....	24
Risicomanagement	25
Toekomst.....	28
Jaarrekening	29
Balans per 31 december 2023 na resultaatbestemming	29
Exploitatierekening 2023.....	30
Kasstroomoverzicht 2023.....	31
Algemene grondslagen	32
Grondslagen voor waardering van activa en passiva	33
Grondslagen voor bepaling van het resultaat	35
Toelichting op de balans	37
Toelichting op de exploitatierekening.....	45
Overige gegevens	53
Vaststelling jaarrekening 2022	53
Vaststelling begroting 2023.....	53
Verwerking saldo.....	53
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	54
Bijlagen	58
Bijlage 1: Staat van baten en lasten 2023 – OCW-deel , OCW RAOCCC en Levende Muziek	58

Stichting Omroep Muziek

Verslag van de Raad van Toezicht

2023 was een relatief gewoon jaar voor Stichting Omroep Muziek (SOM). Voor het eerst waren er geen coronamaatregelen van invloed op de bedrijfsvoering van de SOM.

Opvolging directeur-bestuurder

De in 2022 begonnen interim-directeur Maurits Haenen was bereid om per 1 januari 2023 een vast dienstverband aan te gaan. Hierdoor keerde de rust in de organisatie weder. In het najaar van 2023 is de Raad van Toezicht een nieuwe wervingsprocedure gestart, waarbij de raad wordt bijgestaan door het wervings- en selectiebureau Colourful People. Naar verwachting wordt in het eerste kwartaal van 2024 een nieuwe directeur voorgedragen voor benoeming.

Samenwerking NAT-partners

In 2023 is een start gemaakt in het actualiseren van de samenwerkingsovereenkomst met de NAT-partners. Hierover zijn gedurende heel 2023 verschillende gesprekken gevoerd met de directeuren van AVROTROS, NTR en met de NPO.

Advies Raad voor Cultuur

Begin 2023 bracht de Raad voor Cultuur een advies uit aan de staatssecretaris over het Meerjarenbeleidsplan 2022-2026. De Raad voor Cultuur oordeelde positief over de artistieke kwaliteit van de SOM, maar constateerde tegelijkertijd dat de potentie en capaciteit van de SOM op dit moment te weinig wordt benut. Naar aanleiding van het advies heeft de staatssecretaris in haar brief van 19 juni 2023 conform artikel 2.182 lid 1 Mediawet ingestemd met het meerjarenbeleidsplan van de SOM.

Financiën

Het jaar 2023 werd afgesloten met een positief resultaat van € 428.000. Dit is de uitkomst van een positief resultaat op de SOM exploitatie van € 638.000 en een negatief resultaat op de Levende Muziek en RAOCCC van per saldo € 210.000.

Het positieve resultaat op de SOM bedrijfsvoering wordt in belangrijke mate verklaard doordat een deel van de indexeringsbijdrage van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (het ministerie van OCW) is ingezet voor de cao loonstijging per 1 januari 2024. Met deze met de bonden overeengekomen loonstijging loopt de SOM vooruit op toekenning van het accres over 2024. De SOM loopt het risico dat het accres achter blijft bij de overeengekomen loonstijging. Om het risico te mitigeren is een deel van het over 2023 behaalde resultaat gereserveerd in de bestemmingsreserve loonontwikkeling.

In het directieverslag wordt uitgebreid stilgestaan bij het tot stand komen van het resultaat.

De liquiditeitspositie heeft zich in 2023 positief ontwikkeld. Voor de korte en middellange termijn zijn er geen zorgen over de continuïteit van de SOM.

Groot onderhoud

In juli 2023 zijn vanuit OCW extra middelen beschikbaar gekomen voor het groot onderhoud van het Muziekcentrum van de Omroep.

Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat statutair uit minimaal drie en maximaal vijf leden. De leden van de raad worden benoemd door de Raad van Bestuur van de NPO, waarbij één lid met functie voorzitter wordt voorgedragen door de NTR, één lid wordt voorgedragen door de overige media-instellingen (i.c. AVROTROS) en minimaal één en maximaal drie leden worden voorgedragen door de NTR, overige media-instellingen en NPO gezamenlijk. Een en ander conform artikel 10 van de statuten van de SOM. Alle leden zijn in eerste instantie benoemd voor een periode van drie jaar. De Raad van Toezicht kent een vastgesteld rooster van aftreden. Een lid van de Raad van Toezicht treedt uiterlijk drie jaar na zijn benoeming af en is tweemaal herbenoembaar.

De samenstelling van de raad is in 2023 gewijzigd. De heer R. Rienstra was t/m 31 juli 2023 in functie en mevrouw A. Vermeulen is per 1 augustus 2023 als volwaardig lid toegetreden (t/m 31/7: aspirant lid).

Samenstelling Raad van Toezicht SOM per ultimo 2023

Naam	Functie	Voordracht	Rooster van aftreden
De heer mr. J.R. van Angeren	Voorzitter	NTR	26 april 2025 (3 ^{de} termijn)
Mevrouw drs. H.M. van Bockxmeer	Lid, auditcommissie	RvT	1 september 2024 (2 ^{ste} termijn)
De heer dr. M.L. Titre	Lid, auditcommissie	RvT	1 maart 2025 (1 ^{ste} termijn)
Mevrouw drs. T. Mlaker	Lid	RvT	1 maart 2025 (1e termijn)
Mevrouw drs. A. Vermeulen	Lid	RvT	1 augustus 2026 (1e termijn)

De leden van de raad zijn daarnaast actief in de onderstaande functies.

Naam	Hoofdfunctie en nevenfuncties
De heer mr. J.R. van Angeren	Advocaat/partner bij Stibbe
Mevrouw drs. H.M. van Bockxmeer	Concerndirecteur Stadsontwikkeling Gemeente Rotterdam Secretaris Bestuur Watersnoodmuseum Voorzitter Raad van Toezicht Stichting DEN Lid Raad van Toezicht Waddenacademie Voorzitter programmaraad Stichting Mediawijsheid Lid Adviesraad Renovatie Museum Prinsenhof, Delft Bestuurslid Stichting Unlimited Dreams
De heer M.L. Titre	Directeur-bestuurder Filmhuis Den Haag Lid Nederlandse Unesco Commissie Bestuurslid De Dutch Don't Dance Division Bestuurslid Genootschap Nederland Aruba
Mevrouw T. Mlaker	Directeur-bestuurder Cultuur Eindhoven Voorzitter Raad van Toezicht SPRING festival Bestuurslid Danstheater AYA (tot mei 2023)
Mevrouw A. Vermeulen	Voormalig burgemeester van Zutphen

Codes

De SOM handelt naar de Gedragscode Integriteit Publieke Omroep 2021 en onderschrijft de Governance Code Cultuur, de Code Diversiteit en Inclusie en de Code Fair Pay. Daar waar de eigen reglementen en/of statuten afwijken van de codes wordt dit nader toegelicht.

Vergoeding

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen honorarium. Zij krijgen jaarlijks vacatiegeld ter hoogte van € 1.500 (voorzitter) en € 1.000 (leden) en vergoeding van gemaakte reiskosten.

Vergaderingen

De Raad van Toezicht is in 2023 in aanwezigheid van de directie vijf keer bijeengewees. De raad is geregeld bijeengewees zonder de directie om de werving van een nieuwe directeur op te starten en te bespreken. Daarbij zijn ook gesprekken gevoerd met betrokkenen in de organisatie. De raad is één keer bijeengewees in aanwezigheid van de directie en het MT voor een strategieoverleg. Ook heeft de Raad van Toezicht zijn eigen functioneren geëvalueerd. De raad heeft enkele concerten bijgewoond.

Toezichtrol

In de vergaderingen in 2023 zijn onder meer de volgende onderwerpen besproken:

- Functioneringsgesprekken
- Financiën
- Ziekteverzuim
- Groot onderhoud Muziekcentrum van de Omroep
- Tijdelijke wijzigingen werkzaamheden staf
- Relatie en samenwerking omroepen
- Samenwerkingsovereenkomst NAT-partners
- Actualiseren RvT-reglement
- Statutenwijziging
- Werving nieuwe directeur
- Advies Raad voor Cultuur en brief staatssecretaris
- Ontwikkeling van de organisatie
- Gewenst gedrag op de werkvloer
- Aanstelling artistiek adviseur
- SWOT-analyse op artistiek niveau

De Raad van Toezicht heeft in 2023 het jaarverslag en de jaarrekening over 2022 en de begroting 2024 goedgekeurd. De jaarrekening en de uitkomsten van de controle op de SOM zijn in aanwezigheid van de accountant besproken. Het bijbehorende accountantsverslag van de interim- en eindejaarscontrole is in overeenstemming met deze bespreking aan de raad toegezonden.

Belangrijke aandachtspunten

- Samenwerking met de NPO en de omroeppartners;
- Personeelsbeleid
- Interne organisatie;
- Groot onderhoud Muziekcentrum van de Omroep;
- Werving nieuwe directeur-bestuurder.

De Raad van Toezicht stelt vast dat de SOM ook in 2023 heeft voldaan aan de wettelijke omroeptaken en daarmee een waardevolle bijdrage heeft geleverd aan de muziekcultuur in Nederland.

Namens de Raad van Toezicht van Stichting Omroep Muziek

Jan Reinier van Angeren, voorzitter

23 april 2024

Verslag van de directie

Algemeen

Het verslagjaar 2023 is het eerste jaar waarin corona geen rol meer heeft gespeeld. De bezoekercijfers benaderen weer het niveau van pre corona. Gelukkig weet ons publiek de weg naar de concertzalen weer steeds beter te vinden. De SOM kon in 2023 eindelijk weer zonder beperkende maatregelen haar missie uitvoeren: met klassieke muziek het leven van iedere Nederlander verrijken.

Het bestuur van de organisatie lag het gehele jaar in handen van directeur Maurits Haenen. In het verslag van de RvT wordt nader ingegaan op de werving voor een nieuwe directeur-bestuurder.

Programmatisch

Met vijf wereldpremières en negen Nederlandse première's lieten we opnieuw zien dat we pal staan voor vernieuwing van de klassieke muziek. Ook Nederlandse muziek kwam regelmatig aan bod in onze programma's. Dit wordt hieronder nader uitgewerkt in het activiteitenverslag.

De SOM heeft geweldige musici in huis. Het Radio Filharmonisch Orkest, een van de beste orkesten van Nederland, met de internationaal geziene chef-dirigent Karina Canellakis en het Groot Omroepkoor met chef-dirigent Benjamin Goodson, het grootste en beste professionele koor van het land: (inter)nationale top.

We zijn er trots op dat deze ensembles de vaste spelers zijn in de omroepseries, de wereldbepaalde NTR ZaterdagMatinee en de landelijk toonaangevende series het AVROTROS Vrijdagconcert en Het Zondagochtend Concert. De uitstekende luistercijfers, de recensies en de reacties van ons publiek laten zien dat de SOM haar rol als pleitbezorger van klassieke muziek overtuigend speelt.

Organisatorisch

In 2023 werd een begin gemaakt met een herinrichting van de ondersteunende staf. Doel is de ondersteuning van de processen bij koor en orkest beter op elkaar af te stemmen en die waar mogelijk ook te combineren. Het vertrek van enkele medewerkers biedt de ruimte voor zo'n herinrichting. In goed overleg met de Ondernemingsraad werd een proces afgesproken waarin een eerste voorlopige herinrichting medio 2024 zal worden geëvalueerd, waarna de OR zijn advies zal uitbrengen over een meer definitieve inrichting van de staf.

Het overleg met de OR die in 2023 het tweede jaar in functie was, verloopt goed: betrokken, scherp en altijd constructief. Ook het gesprek met de andere medezeggenschapsorganen, Orkestcommissie en Koorcommissie is steeds positief en opbouwend.

Met de nieuwe ondernemingsraad werd gesproken over het voeren van functioneringsgesprekken. Na een voortvarende start in het Groot Omroepkoor was in het voorjaar van 2023 een uitgebreide evaluatie aan de orde, nadat ongeveer driekwart van de koorzangers zo'n gesprek had gevoerd. In het najaar van 2023 zijn deze gesprekken weer voortgezet, met enkele aangescherpte afspraken. Ook in het Radio Filharmonisch Orkest en de ondersteunende staf is in 2023 een eerste begin gemaakt met de (her)invoering van deze gesprekken, die in de gehele organisatie al enkele jaren niet meer hadden plaatsgevonden.

Advies Raad voor Cultuur

Op 23 februari 2023 bracht de Raad voor Cultuur zijn advies uit over het meerjarenbeleidsplan van de SOM (te vinden onder deze [link](#)). Naast een positieve beoordeling van het ingezette beleid, van de series en de rol van de SOM-ensembles daarin, zowel op inhoud als op kwaliteit, was het belangrijkste punt van aandacht de eigen positie van de SOM als artistieke organisatie. Naar het oordeel van de Raad voor Cultuur heeft de SOM in de afgelopen jaren hierop ingeboet. De raad ziet met de huidige ontwikkelingen in het medialandschap veel kansen voor een gevarieerder en innovatiever inzet van de omroepensembles en bepleit een betere benutting van het potentieel van de SOM.

De aanbevelingen van de Raad voor Cultuur aan de staatssecretaris van Cultuur waren kort samengevat: 1. de SOM te vragen het gesprek met de omroepen en NPO aan te gaan over de verdeling van verantwoordelijkheden en de wijze van samenwerking 2. de SOM te vragen nader beleid te formuleren over diversiteit en inclusie en innovatie, en de eerder aangekondigde innovatieagenda en

de bevordering van Fair Practice alsnog verder te ontwikkelen en 3. een systeem van onafhankelijke beoordeling van de SOM te ontwikkelen.

Op 19 juni reageerde staatssecretaris Gunay Uslu op het advies in een brief aan de SOM. Zij bevestigde de noodzaak van een structurele inbedding van innovatie aan de hand van een strategische innovatieagenda – deze kan eraan bijdragen de vele uitdagingen op het gebied van muziekinnovatie, publieksbereik en diversiteit en inclusie het hoofd te bieden. Zij constateert dat de ambitie om deze uitdagingen het hoofd te bieden wel leeft binnen de SOM. De huidige rol en positie van de SOM binnen het bestel bemoeilijkt echter het kunnen realiseren van deze ambities. De potentie en capaciteit van de SOM worden te weinig benut, door de wijze waarop de samenwerking met de omroepen nu is ingericht.

De staatssecretaris geeft aan dat het aan de SOM, de omroepen en NPO is om het gesprek aan te gaan over een herziene samenwerkingsovereenkomst. Deze dient ervoor te zorgen dat de SOM afdoende artistieke slagkracht herwint, die nodig is om de uitdagingen als muziekinnovatie, publieksbereik en diversiteit en inclusie het hoofd te kunnen bieden. Daarnaast geeft zij aan dat de SOM een belangrijke partner is voor de BIS-orkesten, vanuit haar eigen, onderscheidende positie in het bestel. Voor de door de Raad voor Cultuur geadviseerde onafhankelijke beoordeling van de SOM spreekt zij het voornemen uit de evaluatie van de SOM explicieter mee te nemen in de vijfjaarlijkse visitatie van de omroep. En vraagt aandacht voor de invoering van Fair Practice, ook in de gesprekken over een nieuwe samenwerking.

Samenwerking met de omroepen

Het gesprek dat al in 2022 is gestart met NTR en AVROTROS over een aantal knelpunten en over de samenwerking in het algemeen is in 2023 actief voortgezet. Over enkele financiële kwesties, die zagen op de afrekeningen van 2020 – 2022 zijn in het voorjaar van 2023 afspraken gemaakt, naar voldoening van alle partijen.

In dat overleg werd al eind 2022 gezamenlijk geconstateerd dat de afspraken die aan de samenwerking ten grondslag liggen nodig opnieuw dienen te worden vastgesteld. Dit betreft de samenwerkingsovereenkomst uit 2013 en het addendum daarop uit 2020. Het hiervoor besproken advies van de Raad voor Cultuur en de reactie van de staatssecretaris hebben dit een grotere urgentie gegeven. Het gesprek over een nieuwe samenwerkingsovereenkomst werd gevoerd tussen de directies van NTR, AVROTROS en de SOM, met een lid van de raad van bestuur van de NPO en de zendermanager van NPO Klassiek. Bij het opstellen van dit verslag is dit gesprek nog niet afgerond, doel – en verwachting – is dat medio 2024 een akkoord hierover zal zijn bereikt.

In de dagelijkse praktijk liep de samenwerking in 2023 steeds beter. Het gesprek dat hierover in 2022 was gestart had al een positief effect, en dit effect werd nog versterkt doordat in 2023 een groot aantal nieuwe sleutelfiguren aantrad: hoofdredacteur klassiek NTR Makira Mual, (interim) artistiek leider van de NTR ZaterdagMatinee Frank Veenstra, Jeroen van Dijk als eindredacteur klassiek bij AVROTROS en Jorinke van Deelen als programmeur van de AVROTROS-series. Bij de SOM kwam na de zomer de zeer deskundige Ulrike Niehoff als Senior artistic consultant het artistieke team versterken. Dit laatste heeft geleid tot beter begrip over en weer en een verdieping van het gesprek tussen de SOM en de omroepen over de programmering. Dat alles leidde tot een positieve dynamiek in de samenwerking. Zo wordt nu prettig en constructief samengewerkt aan de planning en realisatie van de series in de komende jaren.

De Marketing & Communicatie voor de series is in de tweede helft van 2022 bij de omroepen belegd, op hun verzoek. In mei 2023 trad bij de SOM een nieuwe teamleider aan voor communicatie en PR van de SOM en haar ensembles. De nieuwe taakverdeling werkt tot nu toe goed en leidt voor de SOM tot een verbeterde zichtbaarheid.

De SOM dankt de medewerkers die in 2023 vertrokken bij de omroepen voor alles wat zij voor de series hebben betekend: Kees Vlaardingebroek, de markante artistiek leider van de NTR ZaterdagMatinee die aan deze unieke omroepserie 17 jaar lang met verve invulling heeft gegeven, Astrid in 't Veld die als programmeur tientallen jaren zorgde voor succesvolle en altijd bijzondere concerten bij de TROS en later AVROTROS, en hoofd- en eindredacteurs Wijnand Honig (NTR) en Anja van Keulen (AVROTROS) die beide vanuit een grote betrokkenheid de zo belangrijke omroepseries hebben bestierd. Dank!

Muziekcentrum van de Omroep

Elders in dit verslag wordt nader ingegaan op de exploitatie van het gebouw, het Muziekcentrum van de Omroep, ons eigen huis in Hilversum. Hier dient vermeld dat met de toezegging van financiële steun door OCW voor het hoognodige groot onderhoud van het gebouw die wij in 2023 ontvingen een grote zorg is weggenomen. Met die steun zijn wij in staat ons bijzondere gebouw in de staat te houden die nodig is – en die het verdient.

De mogelijkheden van het gebouw worden zo goed mogelijk benut. In de studio's worden regelmatig opnamen gemaakt – waaronder twee succesvolle eigen CD-producties die in 2023 uitkwamen. En op 23 juni 2023 werd een aflevering van het radioprogramma De Klassieken rechtstreeks vanuit het Muziekcentrum van de Omroep uitgezonden.

We zijn blij met onze huisvesting in Hilversum waar ook onze omroeppartners gehuisvest zijn. Met de gemeente hebben we een uitstekende samenwerking. Zij subsidieert onze concertserie in het Muziekcentrum van de Omroep – een serie die we meer en meer gaan inzetten om de kwaliteit en creativiteit van onze musici aan te boren en in te zetten om innovatieve formats te exploreren. En met de steun van de gemeente hebben wij in 2023 een nieuw huurcontract afgesloten met het Centrum voor de Kunsten Globe, voor een periode van 10 jaar.

Repetitie van het Radio Filharmonisch Orkest o.l.v. Karina Canellakis in het Muziekcentrum van de Omroep – foto Pauline Niks

Financieel verslag

Vooraf

Op 12 september 2022 is de begroting 2023 ingediend bij het ministerie van OCW. Op 15 december is deze door het ministerie vastgesteld, zie brief 3505097. Voorts is op 5 juli 2023 met brief met kenmerk 38850060 een suppletoire begroting vastgesteld door het ministerie. Hierin zijn de effecten van de toezegging van het ministerie voor een extra bijdrage voor het groot onderhoud aan ons pand aan de Heuvellaan verwerkt. De additionele bijdrage voor het groot onderhoud van € 377.750 is als investeringssubsidie in de balans verwerkt onder de post *Langlopende Schulden*. Dit bedrag zal in 2024-2025 worden ingezet voor het groot onderhoud en maakt dus geen onderdeel uit van het exploitatieresultaat.

De begroting in het financieel verslag wijkt op onderdelen af van de vastgestelde begroting. De oorzaak daarvan is dat de begroting van de muziekseries AVROTROS Vrijdagconcert en de NTR ZaterdagMatinee op een later moment worden opgesteld dan de indieningsdatum van de begroting bij OCW. Het (begrote) negatieve resultaat uit de muziekseries wordt gefinancierd uit de daarvoor gecreëerde bestemmingsfondsen en reserves en leidt dus niet tot aanvullende bijdragen van OCW.

In onderstaande exploitatierekening zijn de resultaten samengevat. De begroting 2024 is toegevoegd om een doorkijk te geven in de voor het lopende boekjaar te verwachten exploitatieresultaat.

Exploitatierekening		Werkelijk 2023	Begroting 2023	Boekjaar 2022	Begroting 2024
Baten		€	€	€	€
<u>Eigen inkomsten</u>					
1.	Totaal Directe opbrengsten	1.950	1.912	1.807	2.021
2.	Totaal Indirecte opbrengsten	1.187	927	1.084	868
	Totaal eigen inkomsten	3.137	2.839	2.891	2.889
<u>Bijdragen/Subsidies</u>					
3.	Totaal subsidie OCW	19.600	18.187	18.937	19.600
4.	Totaal bijdragen levende muziek	1.619	1.700	3.048	1.816
5.	Totaal overige subsidies	21	0	91	0
	Totaal bijdragen/subsidies	21.240	19.887	22.076	21.416
	Totaal baten	24.377	22.726	24.967	24.305
Lasten					
<u>Beheerlasten</u>					
6.	Totaal Beheerlasten personeel	2.737	2.384	3.239	1.860
7.	Totaal Beheerlasten materieel	2.240	1.960	1.767	2.051
	Totaal Beheerlasten	4.977	4.344	5.006	3.911
<u>Activiteitenlasten</u>					
8.	Totaal Activiteitenlasten personeel	16.742	16.088	16.887	18.007
9.	Totaal Activiteitenlasten materieel	2.105	2.163	2.543	2.235
	Totaal Activiteitenlasten	18.847	18.251	19.430	20.242
	Totaal Lasten	23.824	22.595	24.436	24.153
	Saldo uit gewone bedrijfsvoering	553	131	531	152
10.	Saldo rente baten/-lasten	-125	-179	-199	-152
	Exploitatieresultaat	428	-48	332	0

Toelichting op het resultaat

De SOM sluit 2023 af met een positief resultaat van € 428.000. In de begroting was een negatief resultaat van € 48.000 voorzien. De positieve afwijking van het resultaat wordt op hoofdlijnen veroorzaakt door:

1. Hogere bijdrage van het ministerie van OCW van € 1,413 mln. vanwege compensatie voor gestegen lonen en prijzen. De compensatie is in totaal 7,8%. Dit is inclusief een extra tegemoetkoming voor inflatie over 2022 van 4,8%.
2. Onder personele lasten verstaan we de kosten van de vaste en freelancebezetting, werkgeverslasten pensioenpremies en sociale verzekeringswetten en bijkomende emolumenten zoals reiskostenvergoeding woon-werkverkeer, instrumentenvergoeding e.d. De personele lasten overschrijden de begroting met € 1,112 mln. Dit wordt veroorzaakt door:
  - a. de in de cao 2023-2024 overeengekomen loonstijging van 5% per 1 maart, zie ook hierna § *personele ontwikkelingen*. De overschrijding bedraagt € 880.000.
  - b. De inzet van remplaçanten voor de ensembles leidde tot een overschrijding van circa € 1 mln. ten opzichte van het in de begroting opgenomen budget ter zake. Deze onderschrijding werd deels tenietgedaan door het niet of later invullen van vacatures. Hierdoor werd een besparing gerealiseerd van € 821.000. Per saldo resteert een overschrijding van € 185.000;
  - c. De kosten van inzet van interim personeel bij de staf, deels door moeilijk in te vullen vacatures en deels door tijdelijke versterking om de herinrichting van de staf te faciliteren en de invulling van de nieuwe functie *Teamleider Communicatie & PR*, waren € 295.000 hoger dan het daarvoor in begroting opgenomen bedrag voor tijdelijk personeel en de ontstane vacatureruimte door het niet of later invullen van vacatures bij dit bedrijfsonderdeel.
  - d. Het aandeel in de werkgeverslasten sociale verzekeringswetten en pensioenpremies was lager dan in de begroting werd voorzien. Voordeel: € 227.000;
  - e. Overige personeel gerelateerde kosten onderschrijden de begroting ter zake met € 21.000.
3. Het resultaat van de twee omroepseries was per saldo circa € 44.000 negatief;
4. RAOCCC-middelen zijn ingezet voor de financiering van nagekomen NTR kosten over 2021 en 2022 en voor de inzet van artistiek adviseur van in totaal € 141.000;
5. Inkomsten uit verhuur van kantoorruimten en studio's was in 2023 € 128.000 beter dan begroot. In 2023 is de huurovereenkomst met Globe verlengd tot 2033. De met Globe overeengekomen huurkorting wordt uitgesmeerd over de totale looptijd van de overeenkomst. Dit leidt in 2023 tot een hogere bate (en in toekomstige jaren tot lagere baten). Deze egalisatie van de huurkorting is conform de *Richtlijnen voor jaarverslaggeving*. Het exploitatievoordeel als gevolg hiervan is in 2023 circa € 41.000. De tweede oorzaak voor hogere huuropbrengsten is de indexering van de huurtarieven die in 2023 is doorgevoerd. Dit leidde tot een voordeel van € 87.000.
6. De huisvestingslasten zijn circa € 142.000 lager dan in de begroting was voorzien. De voornaamste reden daarvoor is dat in afwachting van het uitwerken van het groot onderhoudsplan, het onderhoud beperkt was tot correctief onderhoud. Daarnaast zijn de energielasten door de zachte winter en doorgevoerde besparingsmaatregelen lager.
7. Rentebaten rekeningcourant zijn niet begroot. Voordeel € 46.000.
8. De overige bedrijfslasten onderschrijden de begroting per saldo met circa € 44.000 Dit is het saldo van elkaar goeddeels compenserende over- en onderschrijdingen.

In de tabel op de volgende pagina zijn de verschillen cijfermatig samengevat:

Samenvatting voornaamste afwijkingen t.o.v. de begroting

	Voordeel	Nadeel
Hogere bijdrage OCW	1.413	
Hogere personeelslasten		1.112
CAO Loonstijging		880
Inzet remplaçanten vs begrotingsruimte niet ingevulde vacatures		185
Inzet interim personeel staf		295
Lagere werkgeverslasten sociale verzekeringswetten en pensioenpremie		-227
Overige personeelslasten per saldo lager dan begroot		-21
Resultaat omroepseries		44
Nagekomen kosten NTR/inzet artistiek adviseur		141
Verhuur pand	128	
Lagere huisvestingskosten	142	
Rentebaten door stijgende rente	46	
Overige verschillen	44	
Totaal	1.773	1.297
		476

Het resultaat wordt toegerekend aan de verschillende vermogenscomponenten. De toerekening is gebaseerd op de oorsprong en het doel van de beschikbaar gestelde middelen. De bijdrage van het ministerie van OCW die op grond van de Mediawet aan de SOM wordt toegekend, is bedoeld voor het in stand houden van de organisatie. Het resultaat dat niet aan één van de specifieke reserves kan worden toegerekend, is ten gunste/ten laste van de Algemene Reserve gebracht. In onderstaande tabel is de toerekening van het resultaat nader uitgewerkt.

Resultaat 2023 en toerekening daarvan naar vermogenscomponenten (in € maal 1.000)¹

Resultaat 2023 voor toerekening aan vermogenscomponenten	141	-638	-497	121	-52	-428
Toerekening aan						
Bestemmingsfonds AVROTROS			0		52	52
Algemene Reserve		177	177			177
Bestemmingsreserve loonontwikkeling		461	461			461
Bestemmingsreserve RAOCCC	-141		-141	-121		-262
Totaal toegerekend	-141	638	497	-121	52	428

Reserves en fondsen na resultaat verwerking	Algemene Bestemmingres.			Totaal	NTR	AVROTROS	Totaal Generaal
	RAOCCC	Reserve	loonontwikkeling				
Saldo 1/1	-2.911	-1.190	0	-4.101	-61	-520	-4.682
Resultaat 2023	262	-177	-461	-376		-52	-428
Saldo 31/12	-2.649	-1.367	-461	-4.477	-61	-572	-5.110

Onderstaand wordt de vermogenstoerekening nader toegelicht:

1. Een bedrag van € 262.000 wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve RAOCCC. Het bedrag is opgebouwd uit drie componenten, te weten:
  - a. Compensatie exploitatieverlies 2023 van de NTR ZaterdagMatinee van € 121.000 (2022: was de compensatie € 195.000);
  - b. Compensatie NTR van in 2020 en 2021 aan corona gerelateerde kosten. Hierover zijn in 2023 afspraken gemaakt tussen de NTR en de SOM. Het dispuut waarover in de jaarrekening 2022 verslag werd gedaan, is hiermee opgelost. Het betreft een bedrag van € 110.000;
  - c. In 2023 is een artistiek consultant aangetrokken om de organisatie te adviseren hoe aan de adviezen van de Raad voor Cultuur en brief van staatssecretaris van Cultuur opvolging kan worden gegeven. De kosten hiervan bedragen € 31.000.

¹ Alleen de reserves en fondsen opgenomen die gemuteerd zijn door toerekening van het resultaat. De tabel is exclusief mutaties binnen het eigen vermogen.

2. € 52.000 wordt toegevoegd aan het bestemmingsfonds AVROTROS. Het betreft het positieve exploitatieresultaat 2023.
3. Een bedrag van € 461.000 wordt gereserveerd voor toekomstige loonontwikkeling. Het betreft de ingeschatte loonkostenstijging 2024 die voortvloeit uit de cao-afspraken 1/1/2023-30/06/2024. Met de bonden is overeengekomen dat de lonen en honoraria van remplaçanten per 1 januari 2024 met 2,5% stijgen en dat een bedrag van € 50.000 extra² wordt gereserveerd voor duurzame inzetbaarheid. Omdat de SOM met deze cao vooruitloopt op de toekenning van accres op de OCW bijdrage, waarvan het nu nog onduidelijk is hoeveel er uiteindelijk wordt toegekend, is een reservering getroffen om een mogelijke discrepantie tussen accres en loonkostenstijging op te kunnen vangen.
4. Tenslotte wordt een bedrag van € 177.000 toegevoegd aan de algemene reserve van de SOM.

Vermogensmutaties binnen het eigen vermogen

In de jaarrekening 2022 werd verslag gedaan van de herziening van het btw-regime voor de SOM. Met ingang van dat jaar worden alle activiteiten van de SOM, met uitzondering van onbelaste verhuur, betrokken in de btw-heffing. Op basis van de afspraken met de belastingdienst zijn ook de jaren 2017-2021 herzien. Dat leidde tot een additionele teruggave van € 565.000. Omdat ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2022 nog geen uitsluitsel was of de belastingdienst het standpunt van de SOM zou volgen, is destijds een reservering getroffen. Inmiddels is duidelijk dat alle suppletieaangiften door de belastingdienst zijn gevolgd. De afzondering van een deel van het vermogen van de SOM is dan ook niet meer nodig. Het besluit is genomen om de gereserveerde middelen uit deze reserve vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.

Met de mediapartners AVROTROS en de NTR zijn afspraken gemaakt over de inzet van de RAOCCC-middelen ten behoeve van de series van beide omroepen. Afgesproken is dat € 500.000, in de verhouding € 300.000 NTR en € 200.000 AVROTROS vanuit de RAOCCC-reservering overgeheveld wordt naar de bestemmingsfondsen van beide omroepen. De omroepen kunnen deze middelen inzetten voor de verdere ontwikkeling van de series.

Een bedrag van € 70.000 wordt (additioneel) toegevoegd aan het bestemmingsfonds NTR en komt ten laste van de Algemene Reserve van de SOM. Het betreft het restant van het niet bestede deel van de in 2020 en 2021 door het publiek niet teruggevraagde inkomsten uit kaartverkoop van de in die jaren door corona gecancelde concerten.

Geld op schema

De SOM heeft in 2023 via de media-instellingen AVROTROS en NTR een bedrag van € 1.619.000 (2022: € 3.048.000) van de NPO ontvangen voor de productie van de Levende Muziek series. Dit bedrag is beduidend lager dan in 2022. Oorzaak is dat op basis van de nieuwe afspraken tussen de SOM en de media-instellingen de geld-op-schema bijdrage voor marketingactiviteiten, de verzorging van de radio-uitzendingen, en de loonkosten van de programmeurs en productieteams bij de media-instellingen blijft.

RAOCCC-middelen

In onderstaande tabel is weergegeven hoe de RAOCCC-middelen in 2023 zijn besteed en voor welke doelen de resterende middelen zullen worden ingezet.

Opbouw RAOCCC-middelen 2023 (bedragen in € maal 1.000)

Stand per 1 januari 2023	2.911
Bestedingen 2023:	
Compensatie NTR corona gerelateerde kosten 2020 en 2021	110
Artistic advisor	31
	<u>141</u>
Compensatie exploitatieverlies ZaterdagMatinee	121
	<u>-262</u>
Saldo 31 december 2023 voor toerekening aan bestemmingsfondsen	2.649
Herbestemming AVROTROS	200
Herbestemming NTR	300
	<u>-500</u>
Bestemmingsreserve RAOCCC 31 december 2023	2.149

² Totaalbudget voor duurzame inzetbaar wordt daarmee € 200.000 per jaar.

De RAOCCC-middelen zullen de komende jaren worden ingezet voor programmatische vernieuwing zoals ook door de Raad voor Cultuur wordt geadviseerd, voor verbeteren van de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers en om de organisatie te verbeteren/veerkrachtiger te maken om alle ambities te kunnen realiseren.

Personele ontwikkelingen

In 2023 is een cao afgesloten voor de periode 1 januari 2023 – 30 juni 2024. Met de bonden werd afgesproken om de lonen met ingang van 1 maart 2023 met 5% te verhogen en met ingang van 1 januari 2024 met 2,5% te verhogen. Daarnaast zijn additionele middelen gereserveerd voor levensfase-gericht personeelsbeleid. Tenslotte zijn de in 2020 gemaakte afspraken over stapsgewijze verhoging van de reiskosten woon-werkverkeer gecontinueerd.

De personele kengetallen zijn in onderstaand overzicht samengevat:

	2023	2022
Lonen en salarissen eigen medewerkers	10.625.000	10.283.000
Pensioenpremie	1.391.000	1.405.000
Werkgeverslasten soc.verz. premies	1.787.000	1.711.000
Totaal	<u>13.803.000</u>	<u>13.399.000</u>
Gemiddeld aantal fte's	176,08	175,6
Loonsom per fte:	78.389	76.304
<u>Overige kengetallen:</u>		
Aantal fte per 31 december	179,8	172,3
Verhouding% man/vrouw	45/55	49,5/50,5
Gemiddelde leeftijd (per 31 december)	50,4	51,6
Personeelsverloop (vertrokken medewerkers./ gem fte)	7,4%	6,8%
Ziekteverzuim	8,4%	8,8%

De loonkosten (exclusief remplaçanten) stijgen door de cao-afspraken en autonome loonstijgingen (periodieken e.d.). De stijging wordt gemitigeerd door lagere pensioenpremies (het premiepercentage is in 2023 gelijk aan 2022, het deel van het loon waarover pensioenpremie wordt berekend is echter lager door een hogere franchise).

Het verzuim is in 2023 licht lager dan in 2022. Dit is het saldo van een toename van het langverzuim (≥ 43 dagen) van 5,5% in 2022 naar 6,1% in 2023 en een afname van het kort en middellang verzuim van 3,3% in 2022 naar 2,3% in 2023

Groot onderhoud

In 2023 werd het onderzoek naar de staat van onderhoud van ons pand aan de Heuvellaan afgerond. Onafhankelijk onderzoek door *Boer & Croon* en *5Bar Assurance* heeft aangetoond dat de SOM de komende jaren in staat is om met de eenmalige bijdragen van het ministerie het onderhoud en de financieringslasten van de bestaande hypotheek te kunnen opbrengen zonder de afbreuk te doen aan de hoofdtaak van de SOM. Met het beantwoorden van deze vraag werd de laatste horde genomen om de bijdrage vanuit het ministerie toegezegd te krijgen.

In de periode 2023-2025 wordt voor een totaalbedrag van € 4,6 mln (inclusief btw) geïnvesteerd in het onderhoud van het gebouw. De bijdrage van het ministerie hierin is € 4,1 mln. De eigen bijdrage van de SOM is dus € 0,5 mln.

Onderdeel van de afspraken met OCW is dat de eventueel door de SOM verrekenbare btw terugvloeit naar het ministerie. Op basis van volledige verrekening van de btw is dat een bedrag van € 0,712 mln.

De ontvangen bijdrage van het ministerie is als investeringssubsidie in de balans opgenomen onder de 'schulden op lange termijn'.

Belastingen

Het positieve resultaat kan leiden tot de vraag of de SOM belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting. De SOM kan als ANBI erkende organisatie een beroep doen op speciale

vrijstellingen waardoor het resultaat leidt tot vrijstelling van belastingplicht. De SOM heeft hierover fiscaal advies ingewonnen.

Financiële kengetallen

De financiële kengetallen zijn een momentopname van de situatie op balansdatum. Door sterk stijgende kosten vanwege inflatie en invoering *Wet Arbeidsmarkt in Balans* blijft de solvabiliteit 2 van de SOM een aandachtspunt.

	2023	2022	2021
Solvabiliteit 1	53,7%	52,2%	46,3%
Solvabiliteit 2	28,2%	24,7%	19,1%
Liquiditeit (current ratio)	2,66	2,21	1,37
Rentabiliteit	1,8%	1,3%	5,0%
Weerstandsvermogen	18,9%	18,3%	18,4%

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen het vreemd vermogen en het eigen vermogen. De SOM hanteert hiervoor 2 formules: solvabiliteit 1 (eigen vermogen gedeeld door balanstotaal) en solvabiliteit 2 (eigen vermogen – RAOCCC en bestemmingsfondsen media-instellingen gedeeld door balanstotaal). Een norm van 25%-40% wordt voor solvabiliteit 2 als goed gezien.

Solvabiliteit 2 representeert de werkelijke balansverhoudingen beter dan de standaard definitie. Immers de fondsen zijn bekleemd vermogen en kunnen alleen met instemming van de media-instellingen besteed worden aan doelen van die media-instellingen.

Liquiditeit

De liquiditeit (current ratio = vlottende activa gedeeld door kortlopende verplichtingen) geeft aan in welke mate de SOM op korte termijn aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen. De uitkomst dient minimaal 1 te zijn, opdat alle schulden die op korte termijn opeisbaar zijn, kunnen worden betaald. Op 31 december 2023 bedraagt de liquiditeit 2,66.

Rentabiliteit

De rentabiliteit is berekend aan de hand van de formule: totaalresultaat gedeeld door de totale baten maal 100%. Voor de SOM is een norm van > 0,5% gesteld, daar uitgegaan wordt van een kostendekkende begroting. Over 2023 is de rentabiliteit 1,8%.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is berekend aan de hand van de formule: (eigen vermogen – RAOCCC en bestemmingsfondsen media-instellingen) gedeeld door de overheidsbijdragen (exclusief frictievergoeding en bijdrage Levende Muziek) maal 100%. De SOM hanteert een norm van 12%-15% voor een voldoende weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen per ultimo 2023 bedraagt 18,9%. Het percentage is positief beïnvloed door additionele bijdrage van OCW ter compensatie van gestegen lonen en prijzen.

Activiteitenverslag 2023

De SOM is het productiehuis voor klassieke levende en hedendaagse muziek van de publieke omroep. De SOM produceert symfonisch-vocale concerten in opdracht van de NTR, AVROTROS en NPO Klassiek, en produceert en realiseert in overleg met externe productiemaatschappijen, omroeporganisaties en de Nederlandse Publieke Omroep ook videocontent. Daarnaast programmeert en produceert de SOM enkele concertseries in het eigen gebouw.

De SOM is gevestigd in het eigen pand, het rijksmonument MCO, waarin de ensembles repeteren en waarin zij tevens een aantal publieksevenementen organiseren. Het gebouw is daarnaast het huis voor andere culturele instellingen en de plaatselijke muziekschool. Het gebouw is daarmee een belangrijke schakel in de culturele infrastructuur van Hilversum en wijde omgeving en het zorgt voor aanvullende financiering ten behoeve van de exploitatie van de SOM.

De omroepseries

De omroepseries bestaan uit de NTR ZaterdagMatinee, het AVROTROS Vrijdagconcert en Het Zondagochtend Concert van AVROTROS en Het Concertgebouw. De ensembles van de SOM, het Groot Omroepkoor en het Radio Filharmonisch Orkest, vormen het hart van deze series. In onderstaande tabel zijn de concerten en de bezoekersaantallen nader uitgewerkt. Hierbij past de kanttekening dat de bezoekersaantallen beperkt zijn tot de concerten van de eigen ensembles. De reden hiervoor is dat met ingang van 2023 de media-instellingen zelf de marketing en kaartverkoop regelen. De cijfers over 2022 zijn overeenkomstig aangepast om de vergelijkbaarheid van de cijfers te vergroten. Bezoekersaantallen

Serie	2023			2022		
	Concerten	Aantal bezoekers	Gemidd. bezoekers	Concerten	Aantal bezoekers	Gemidd. bezoekers
AVROTROS Vrijdagconcert	18	17.326	963	15	11.322	754
NTR ZaterdagMatinee	17	21.341	1.255	14	17.432	1.245
Het Zondagochtend Concert	13	19.714	1.516	11	12.832	1.166
Totaal	48	58.381	1.216	40	41.586	1.040

Siegfried, Richard Wagner o.l.v. Karina Canellakis – foto Foppe Schut

Overzicht premières 2023

Wereldpremières

Opnamedatum	Werk	Componist	Dirigent
14 januari	Sfera	De Raaf	Karina Canellakis
15 september	Opdrachtcompositie AVROTROS	Tsoupaki	Karina Canellakis
13 mei	Ombre/Marbre	Wagemans	James MacMillan
13 mei	Terzinen an den Tod	Rihm	James MacMillan
4 november	City Imprints	Torstensson	Ingo Metzmacher

Nederlandse premières

Opnamedatum	Werk	Componist	Dirigent
14 januari	Violconcert	Grime	Karina Canellakis
28 januari	Trauermarsch	Widmann	James Gaffigan
25 februari	The sacred Veil	Whitacre	Eric Whitacre
11 maart	Violconcert	Simpson	Markus Stenz
17 maart	A walk into the future	Torvund	Bas Wiegers
15 april	Versuch über die Fuge	Widmann	Jörg Widmann
13 mei	Vijfde symphonie	MacMillan	James MacMillan
19 mei	3 ^e Violconcert	Goebaidoelina	Dima Slobodeniouk
6 oktober	Werk voor solopiano, koor en cello	Mason	Florian Heigath

Bijzondere activiteiten van het Groot Omroepkoor en Radio Filharmonisch Orkest, overige producties en recensies

Het is een speerpunt van de SOM om met de huidige capaciteit zoveel mogelijk activiteiten voor de omroep te doen. In 2023 hebben we de volgende activiteiten gedaan buiten de series:

- Het jaarlijkse nieuwjaarsconcert voor de gemeente Hilversum;
- Opnames Podium Klassiek voor het Radio Filharmonisch Orkest en het Groot Omroepkoor (NTR);
- Het Groot Omroepkoor bij de Uitmarkt (NTR)
- Opnames voor het tv-programma van Tjil Beckand "Tjil in het voetspoor van Richard Wagner" van het Radio Filharmonisch Orkest (AVROTROS)
- Deelname door het Groot Omroepkoor bij WinterWonderfeel Festival, als onderdeel van de MCO-concertserie.

Het Groot Omroepkoor o.l.v. Benjamin Goodson tijdens de Uitmarkt – foto Raymond van Olphen

In de pers

Trouw *****

NTR ZaterdagMatinee – The Death of Klinghoffer – John Adams
Radio Filharmonisch Orkest, Groot Omroepkoor o.l.v. John Adams
3 juni 2023

Adams leidde het Radio Filharmonisch Orkest, het Groot Omroepkoor en een stoet solisten naar topprestaties. Je zat meteen in de juiste sfeer door de twee fantastisch gezongen koren, waarmee de opera begint. Echt schitterend, melodieuze muziek met een sensationeel zingend Groot Omroepkoor.

The Death of Klinghoffer o.l.v. John Adams, Het Concertgebouw Amsterdam - foto Milagro Elstak

NRC ****

AVROTROS Vrijdagconcert – Sibelius, Tsoupaki & Rachmaninov
Radio Filharmonisch Orkest, Groot Omroepkoor o.l.v. Karina Canellakis

Een groot orkest en een groot koor die samen excelleren in breed repertoire, live op de radio: het is nog altijd een gouden formule, bleek vrijdagavond bij het eerste AVROTROS Vrijdagconcert van het seizoen. Voor een goed gevulde grote zaal van TivoliVredenburg leidde chef-dirigent Karina Canellakis het Radio Filharmonisch en het Groot Omroepkoor in een programma met weinig courant werk van Sibelius en Rachmaninov én een wereldpremière van Calliope Tsoupaki.

Volkskrant ****

NTR ZaterdagMatinee – Pianoconcert Unshuk Chin & Sacre du Printemps van Igor Stravinsky
23 september 2023

Het RFO bezorgt je een kick met de accenten die alle ritmegevoel tarten en op je neerhagelen. Houtblazers wellen op uit de wollige strijkers in de Rondes printanières, het koper is grimmig en de pauken dreigend. Ook in het tweede deel laat Canellakis de kilte van een wreed ritueel, van blote voeten in koude aarde, door het orkest gaan, voordat de uitverkorene extatisch wordt geëerd, met een staande ovatie natuurlijk.

NRC ****

NTR ZaterdagMatinee – Siegfried – Richard Wagner
Radio Filharmonisch Orkest o.l.v. Karina Canellakis
25 november 2023

“Een stralend Radio Filharmonisch Orkest en geweldige zangers: de opvoering van Wagners ‘Siegfried’ bood zaterdag volop sensatie. [...] het RFO is een top- orkest met een strijkerscorps van diep fluweel, geweldige blazers en overall een flexibiliteit en een sonoriteit om voor te buigen en van te smullen.”

NRC

AVROTROS Vrijdagconcert – Eerste Symfonie – Gustav Mahler

Radio Filharmonisch Orkest o.l.v. Karina Canellakis

1 december 2023

“Chef-dirigent Karina Canellakis zorgde voor spannende crescendi en zalig gezwier, maar vooral haar timing maakte deze Mahler zo meeslepend. Iedere orkestrale explosie werd magnifiek opgebouwd en precies goed gedoseerde vertragingen deden hunkeren naar de volgende noot.”

Social Media

In 2023 was er groei in het aantal volgers van koor en orkest op Facebook. Het aantal Facebook volgers van het Radio Filharmonisch Orkest en het Groot Omroepkoor bleven ten opzichte van 2022 stabiel met 16.608 en 11.021 volgers (2022 respectievelijk: 16.509 en 11.147). De focus van de sociale media heeft in de tweede helft van 2023 op Instagram gelegen. Daar zien we voor beide accounts een groei van ruim 6%.

Holland Festival – The Disintegration Loops, William Basinski o.l.v. Manoj Kamps - foto Ada Nieuwendijk

Activiteiten in het Muziekcentrum van de Omroep

De studio's en overige ruimten van het Muziekcentrum van de Omroep worden intensief gebruikt door de eigen ensembles (Radio Filharmonisch Orkest en Groot Omroepkoor) van de SOM. Daarnaast biedt het pand ruimte aan vaste, semi-vaste en losse huurders. Vaste huurders houden kantoor in het pand en gebruiken ook studio's voor repetities, opnamen, uitvoeringen en educatieve activiteiten. Vaste huurders die ook veelvuldig de studio's gebruiken zijn het Metropole Orkest, Globe Centrum voor Kunst en Cultuur, Huis van Eustachius en Stichting Wonderfeel.

Op doordeweekse avonden verwelkomen wij acht amateurssembles uit Hilversum en de regio (koren en (jeugd)orkesten) voor hun wekelijkse repetities. Daarnaast verhuren wij het hele jaar ruimten aan derden voor professionele opnamen, concerten, repetities, vergaderingen, lessen en evenementen voor de zakelijke markt. De SOM organiseert een eigen concertserie en gratis toegankelijke lunchconcerten van het Radio Filharmonisch Orkest en/of het Groot Omroepkoor. In onderstaande tabel treft u een overzicht van de eigen concerten en concerten van derden in het Muziekcentrum van de Omroep.

Serie	2023			2022		
	Concerten	Aantal bezoekers	Bezoekers gemiddeld	Concerten	Aantal bezoekers	Bezoekers gemiddeld
Eigen concerten MCO	23	3.350	145	24	3.328	139
Concerten van huurders	32	6.169	192	30	5.929	198
Totaal	55	9.519	173	54	9.257	171

Verslag Bedrijfsvoering

Human Resources

Het jaar 2023 was het eerste jaar sinds 2020 dat we in de bedrijfsvoering geen hinder meer ondervonden van coronacrisis. Voor onze staf hebben we een modus gevonden tussen thuiswerken en werken op kantoor Hilversum. Zij werken gemiddeld 1 dag per week thuis, onafhankelijk van de omvang van het dienstverband.

Ons HR-beleid is nog altijd in lijn met ons meerjarenbeleidsplan dat gefocust is op onze drie kernwaarden: openheid, respect en betrouwbaarheid. Daar waar we in de zomer van 2022 een begin maakten om deze kernwaarden praktisch te kunnen uitvoeren, hebben we dit ook in 2023 gecontinueerd. Het is een meerjarenproject en kent een lange adem.

De resultaten van de organisatie op gebied van artistieke waardering zijn van een zeer hoog niveau. We constateren echter dat het iedere week weer komen tot uitzonderlijke artistieke prestaties gepaard gaat met de nodige zorgen over onze musici, zowel op het fysieke als op het psychische vlak. Het welbevinden van de medewerkers, de zorgen over hun duurzame inzetbaarheid, verzuim en weerstand tegen de noodzakelijke veranderingen, maken dat het MT en het middenmanagement blijvend op zoek zijn naar duurzame oplossingen hiervoor.

De verzuimprocedure is met instemming van de Ondernemingsraad geactualiseerd waarbij de rollen en verantwoordelijkheden van de organisatie en de medewerkers duidelijker zijn beschrijven. De achterliggende gedachte voor het actualiseren van de regeling is dat een heldere procedure tot minder discussie leidt over privacy gerelateerde onderwerpen. Bovendien leidt een heldere procedure ook tot een betere kwaliteit van het vastleggen van verzuimdata.

De SOM kent al sinds jaar en dag een externe vertrouwenspersoon. Om de drempel voor medewerkers te verlagen voor het melden van misstanden, klachten over je collega's of leidinggevende vertrouwelijk te kunnen bespreken met iemand die de organisatie van binnenuit kent, is een interne vertrouwenspersoon benoemd. De benoeming wordt in 2024 geëvalueerd.

In 2023 zijn er 2 nieuwe MO-leden toegetreden en blijven we ons daarmee als MO verder ontwikkelen. Om de SOM te veranderen naar een meer innovatieve, creatieve en wendbare organisatie waarin meerdere medewerkers een rol en stem kunnen krijgen, is meer nodig dan een veranderplan. Om te veranderen heeft het MO gezamenlijk geconstateerd dat er op "culturaspecten" de nodige winst te behalen is.

De cyclus van functioneringsgesprekken is ook dit jaar gecontinueerd en geëvalueerd. De gesprekken hebben een positieve spin-off, medewerkers voelen zich weer gestimuleerd om zich verder te ontwikkelen en zijn trainingen en cursussen gaan volgen waarbij ook oriëntaties naar buiten de organisatie of eerder stoppen met werken het positieve gevolg zijn.

2023 is gebruikt om de functiebeschrijvingen van de staf opnieuw door Berenschot te laten beschrijven waar nodig en opnieuw te wegen waarbij tevens een benchmark is uitgevoerd. Met de resultaten wordt in 2024 verdergegaan.

In 2023 is de overeenkomst met de teamleider HR a.i. verlengd tot medio 2024.

Toepassen Fair Practice code

De SOM past de Fair Practice code toe in de praktijk. Hieronder staan de grondbeginselen van de code bondig uitgewerkt.

Solidariteit

Alle werknemers van de SOM, zowel diegenen op als naast het podium, worden conform de cao beloond. Dit geldt voor musici in vaste dienst, remplaçanten, vaste en tijdelijke stafmedewerkers.

Transparantie

De Governance Code Cultuur wordt nageleefd (zie ook Governance Code Cultuur hieronder) en de bedrijfsvoering van de organisatie is transparant.

Duurzaamheid

Duurzame inzetbaarheid is een belangrijke pijler van het HR beleid binnen de SOM. De HR afdeling heeft een breed pakket aan maatregelen die worden aangeboden in het gebouw, onder andere fysiotherapie, stoelmassages en coaching, maar ook bijvoorbeeld intervisie. Duurzame inzetbaarheid is tevens een thema binnen personeelsbijeenkomsten. Daarnaast laten we onderzoek doen naar ergonomische hulpmiddelen, de invloed van haze en doen we geluidsmetingen.

Vertrouwen

Binnen de SOM wordt open en transparant gecommuniceerd met alle betrokkenen middels een nieuwsbrief. Er zijn zowel een interne als externe vertrouwenspersonen die gemakkelijk bereikbaar zijn. In de bedrijfsregeling is een protocol (on)gewenst gedrag opgenomen, een reglement voor individuele klachten, een zgn. klokkenluidersregeling en een regeling Privacy. Er wordt zorgvuldig omgegaan met bronvermelding en auteursrecht.

Code Diversiteit en Inclusie

Programmering en Publiek

De programmering van de ensembles komt tot stand in opdracht van en in samenwerking met de samenwerkende omroepen. Inhoudelijk zijn de omroepen daarvoor verantwoordelijk. Ook het bereiken van publiek en het aanspreken van specifieke publieksgroepen is de verantwoordelijkheid van de samenwerkende omroepen. De omroepen richten zich met hun programmatische keuzes op een grotere diversiteit in programmering en publieksbereik.

Partners

De inzet van de SOM is om in de keuze van dirigenten diverser te worden. In 2023 heeft Karina Canellakis, onze chef dirigent, 10 weken gewerkt met het orkest en hebben zeven vrouwelijke en queer dirigenten in 2023 hun opwachting gemaakt bij koor en orkest. Van diversiteit in culturele achtergrond van onze partners is nog weinig sprake geweest. Dit is een speerpunt voor de komende jaren.

Personeel

Proefspelen bij de SOM zijn 'blind', wat wil zeggen dat er achter een gordijn wordt voorgespeeld. De selectiecommissie ziet dus niet wie er speelt. Dit wordt gedaan om vooringenomenheid te voorkomen, wat een risico is binnen het kleine veld waarbinnen de SOM opereert. Met de omroepen wordt momenteel gesproken over harde percentages in het aanstellen van dirigenten, solisten en componisten met diverse achtergrond.

Voor de werving van de staf en hoger management is en wordt vooral gekeken naar competenties. Binnen de SOM wordt beleid ontwikkeld dat erop gericht is om de werving en selectie meer inclusief te maken, bijvoorbeeld door vacatureteksten meer inclusief op te stellen.

Governance Code Cultuur

De SOM hanteert een raad van toezicht model. Het toezicht op het functioneren is in handen een raad van toezicht. Bij de bezoldiging van de directeur wordt de Wet Normering Topinkomens gehanteerd. Een eigen cao alsmede verschillende bedrijfsregelingen geven vorm aan rechten en plichten in de organisatie. De uitgangspunten van medezeggenschap zoals die spreken uit de Wet op de Ondernemingsraden worden gehanteerd.

Tweemaal per jaar bespreekt de raad van toezicht de algemene gang van zaken met de directeur en de ondernemingsraad. De directeur, managers en musici zijn zich te allen tijde bewust van hun voorbeeldfunctie wanneer het gaat om wellevendheid, eerlijkheid en taakbewustheid. De kernwaarden van de SOM zijn openheid, respect en betrouwbaarheid.

Fair Pay

De SOM heeft een eigen CAO met een looptijd tot 1 juni 2024. Tegen het einde van de looptijd worden de gesprekken met de bonden gevoerd over een nieuwe CAO. De uitgangspunten van fair pay vormen een vast onderdeel van de gesprekken die gevoerd worden. Daarnaast is de SOM aangesloten bij de CAO voor remplaçanten. In deze CAO is geregeld dat remplaçanten in het koor en orkest dezelfde vergoeding ontvangen voor de verrichte werkzaamheden als personeel in vaste dienst. De remplaçanten CAO is ingevoerd in 2020 en wordt door ons gezien als een goede ontwikkeling omdat dat medewerkers van de SOM ongeacht hun arbeidsrelatie op gelijke grondslagen gehonoreerd worden. Zie ook de toekomstparagraaf (pagina 28) voor de effecten van de remplaçanten CAO op de bedrijfsvoering van de SOM.

Facilitymanagement Muziekcentrum van de Omroep

De exploitatie van het gebouw is een belangrijke verantwoordelijkheid voor de afdeling. Naast de inkomsten van vaste huurders is het van belang extra inkomsten te genereren. De planning is heel dynamisch om zoveel mogelijk ruimten naast het vaste gebruik door eigen ensembles en vaste huurders zo vaak mogelijk commercieel te verhuren. Naast studiohuur, komen daar ook facilitaire extra's, AV-techniek, vleugelhuur, kaartverkoop, catering en eventmanagement bij. In 2023 bedraagt de omzet uit alle verhuuractiviteiten € 939.000 (2022: € 913.000).

De afdeling is verantwoordelijk voor het onderhoud van het gebouw en het organiseren en uitvoeren van dagelijkse faciliteiten voor vaste gebruikers, zoals schoonmaak, beveiliging, receptie, kantoorinrichting en catering.

In 2023 is bijzondere aandacht geweest voor het voorbereiden van het groot onderhoud en voor ondersteuning van diverse aanbestedingsprocedures.

Aanbestedingen

In 2023 zijn de navolgende diensten via een aanbestedingsprocedure gecontracteerd:

1. IT beheer: Uit een Europese aanbestedingsprocedure is Infradax is de winnende partij. Met hen is een contract van vier jaren afgesloten met de optie om het contract met 4 maal één jaar te verlengen;
2. Beveiligings-en receptiedienst: Op een nationaal, openbare procedure heeft Unit 14 als enige ingeschreven. Met hen is eveneens een vierjarige overeenkomst afgesloten met de optie voor 2 maal 2 jaar verlenging.
3. Levering van gas en elektra. Hiervoor heeft de SOM gebruik gemaakt van een inkoopcombinatie die namens meerdere culturele organisaties de levering van energie heeft ingekocht. De SOM participeert voor één jaar in het contract en blijft qua volume onder de Europese aanbestedingsgrenzen. Voor 2024 wordt de energie geleverd door Audax Energy.

In 2023 is de Europese aanbestedingsprocedure gestart voor schoonmaakdiensten. In 2024 zal deze worden afgerond. De verwachting is dat per 1 april van dat jaar met een nieuw contract van start kan worden gegaan.

ICT

Op 1 juli 2023, de ingangsdatum van de nieuwe overeenkomst met *Infradax*, is de 1^e stap gezet naar flexibilisering van de werkplek. In plaats van een vaste desktop op het bureau heeft iedereen een laptop ontvangen. Ook is het mobiele datanetwerk uitgebreid met 13 extra wifi-access points. In het hele gebouw is nu een mobiel datanetwerk beschikbaar. Met de leverancier zijn afspraken gemaakt om de beveiliging van het netwerk regelmatig door een onafhankelijke derde partij te testen. In het najaar is een hiertoe een zogenaamde pentest uitgevoerd. Tenslotte wordt ook de bandbreedte van het internetverkeer verdubbeld zodat meer digitale diensten vanuit het gebouw kunnen worden aangeboden. In 2024 zal een SharePoint omgeving worden geïmplementeerd als tweede stap in flexibilisering van de werkplek. In 2024 zal ook een test worden uitgevoerd met digitalisering van de lessenaar.

Communicatie & PR

Tot en met 2022 werden de marketingactiviteiten van de series door SOM uitgevoerd, daaronder begrepen de kaartverkoop van de series. Met ingang van 2023 zijn deze activiteiten losgeknipt van de SOM organisatie en worden die door de media-instellingen zelf uitgevoerd. Deze ontvlechting van activiteiten leidde ertoe dat de SOM zijn de marketingfunctie anders heeft ingericht. Met de aanstelling van een teamleider per 1 mei 2023 is Communicatie & PR verantwoordelijk voor het positioneren van de ensembles en de chef-dirigenten en de activiteiten in het gebouw. De banden met alle media-instellingen en de NPO zijn aangehaald. Hierdoor worden de lijnen korter en kan sneller ingespeeld worden op de voor de SOM belangrijke ontwikkelingen.

In 2023 was de release van twee cd's: van het Radio Filharmonisch Orkest met Karina Canellakis als dirigent is de cd Concerto for Orchestra van Bela Bartok uitgebracht. Deze cd werd genomineerd voor een Grammy Award in de categorie *Best Orchestral Performance*. Het Groot Omroepkoor met Benjamin Goodson als dirigent heeft a capella werken van Rheinberger en Mendelssohn uitgebracht. De cd was album van de week op NPO Klassiek. Beide cd's werden opgenomen in onze eigen studio's aan de Heuvellaan. Onder beheer van de NTR is het laatste concert van Bernard Haitink met het Radio Filharmonisch Orkest in het Concertgebouw op cd en elpee verschenen.

Radio Filharmonisch Orkest

Het laten klinken van nieuwe muziek en de ontwikkeling van talent behoren tot de kerntaken van het Radio Filharmonisch Orkest. In 2021 is gestart met het stipendium voor jonge enthousiaste componisten. In 2023 heeft Giuliano Comoglio het stipendium gewonnen waardoor we in 2024 werken van hem zullen opnemen.

Chef dirigent Karina Canellakis heeft ook in 2023 weer een aantal geweldige projecten geleid, waaronder de megaproductie van Siegfried van Richard Wagner. Samen met de NTR en de AVRO/TROS is een heel plan opgesteld om deze productie flink in de schijnwerpers te zetten. Stéphane Denève is als nieuwe vaste gastdirigent begonnen met twee prachtige programma's, één rondom Faure en één rondom Poulenc, beide in samenwerking met het Groot Omroepkoor. Chloe Rooke nam afscheid als assistent-dirigent. In 2024 zal een opvolger worden aangesteld.

Tijdens de coronacrisis zijn er geen audities geweest waardoor er veel vacatures open bleven staan. In 2023 is een inhaalslag gemaakt en is de bezetting bijna weer op volledige sterkte. Zo zijn er in de secties 1e viool, 2e viool, fluit, altviool, trombone en contrabas nieuwe musici aangenomen.

Duurzame ontwikkeling in de carrière blijft voor de SOM en daarmee voor het Radio Filharmonisch Orkest een belangrijk onderwerp. Daarbij valt te denken aan het ondersteunen van de musici om gezond en zonder blessures hun pensioen te halen, maar ook het aanpakken van geluidsbelasting in en voor het orkest. Inmiddels zijn er in 2023 geluidsmeters aangeschaft waardoor beter gemonitord kan worden hoe groot de belasting is en de musici opgedragen kan worden bescherming te dragen.

Groot Omroepkoor

Chef-dirigent Benjamin Goodson heeft in 2022 bijgetekend voor 4 extra jaar. Hij zal tot en met seizoen 2026/2027 aan het ensemble verbonden blijven. Chef-dirigent Benjamin Goodson vervult sinds 2021 een gastdocentschap koordirectie aan het HVA/Conservatorium Amsterdam. Zijn studenten zijn regelmatig aanwezig in repetities van het Groot Omroepkoor en enkele malen per jaar vindt er een kort practicum met hen en zangers uit het Groot Omroepkoor plaats. De ambitie is om als Groot Omroepkoor onderdeel te zijn van de talentontwikkeling van jonge en getalenteerde koordirigenten.

Koorontwikkeling

Met de komst van Benjamin Goodson halverwege 2020 is door de SOM de ambitie uitgesproken voor het Groot Omroepkoor een artistieke ontwikkeling in gang te zetten. In 2022 is hiermee begonnen.

In september 2023 vond een tweede koorontwikkelingsdag (inmiddels omgedoopt tot Teamdag koorontwikkeling) plaats waarbij de artistieke koorontwikkeling onderwerp was. Ook is een begin gemaakt met gesprekken over teamontwikkeling voor een optimale samenwerking tussen koorleden, management en dirigent, en de koorleden onderling.

Gedurende 2023 is met $\frac{3}{4}$ van de zangers van het koor een functioneringsgesprek gevoerd met manager en chef-dirigent. Focus lag daarbij op artistieke ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid van de individuele zanger. In 2024 zullen de resterende gesprekken plaatsvinden.

Samenwerking met individuele zangcoaches en een gespecialiseerde KNO arts resulteerde in een symposium over duurzame inzetbaarheid voor professionele zangers voor management en zangers van het Groot Omroepkoor.

TV-optredens

Het Groot Omroepkoor verzorgde een optreden bij Podium Klassiek en had een prominente rol bij de live uitzending van de Opening/Uitmarkt vanuit Carré in augustus 2023.

Academy/conservatorium Amsterdam

Het voormalig Masterpracticum van het Groot Omroepkoor is na een periode van twee corona jaren waarin er geen programma's voor talentontwikkeling waren, opnieuw opgestart. Onder de naam Groot Omroepkoor Academy zijn in 2023 voor het tweede achtereenvolgende seizoen vijf getalenteerde masterstudenten geworven die in seizoen 2023 2024 diverse producties meedraaien en daarnaast een programma van begeleiding, en workshops aangeboden krijgen. De Academy wordt afgesloten met deelname aan de audities voor het Groot Omroepkoor. In het kader van fairpay: de studenten krijgen een vergoeding van 50% van de vergoeding die ingehuurd remplaceanten ontvangen.

Koornetwerk/professionele koren

Tijdens de corona jaren heeft de koorsector (amateur en professioneel) in Nederland zich verenigd in het vaststellen van de diverse veiligheidsmaatregelen die specifiek zijn voor koorzingen. Koornetwerk Nederland heeft daar een belangrijke rol in gespeeld, en in die tijd vonden er regelmatig overleggen plaats.

Muziekschatten

De bladmuziekcollectie van de voormalige muziekbibliotheek bevat uniek materiaal en maakt een belangrijk onderdeel uit van de geschiedenis van de omroepen. De muziekbibliotheek is door bezuinigingen in 2013 gesloten. Wel is door een incidentele subsidie in 2017 van het ministerie van OCW en de Gemeente Hilversum een deel van de collectie gedigitaliseerd. De SOM is voor verdere digitalisering van de collectie afhankelijk van projectsubsidies. In 2021 is de laatste toekenning geweest van projectsubsidie *Metamorfoze* voor het digitaliseren van de populaire muziek uit de periode 1890-1950. In 2023 is dit project afgerond.

De digitale collectie is beschikbaar via de site Muziekschatten.nl. Belangstellenden kunnen de bladmuziek downloaden. In 2023 zijn er 16.049 muziekstukken gedownload (2022: 9.320).

Sinds 2022 financiert de SOM het beheer van de collectie uit eigen middelen. Dit is voor de langere termijn geen houdbaar scenario. Wij voeren gesprekken met het ministerie over structurele financiering van deze activiteit.

De SOM is een van de oprichtende partijen van Podiumkunst.net. Dit consortium van erfgoedinstellingen heeft als doel de collecties van de deelnemende partijen beter toegankelijk te maken, door afspraken te maken over het materiaal en nieuwe vormen van gebruik te entameren en te faciliteren. Vanuit de SOM is 1,6 fte gedetacheerd bij het consortium. Podiumkunst.net wordt door OCW via de BIS gefinancierd voor in eerste instantie een periode van 4 jaar (2021-2024). Namens alle deelnemende partijen is het NIBG penvoerder voor het consortium. De aanvraag voor de BIS periode 2025-2026 is inmiddels ingediend. Naar verwachting zal het ministerie in september 2024 hierover een besluit nemen.

Onames CD Groot Omroepkoor in het MCO – foto Eduardus Lee

Stichting Omroep Muziek: Statutaire gegevens

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

Statutaire naam: Stichting Omroep Muziek
Statutaire vestigingsadres: Heuvellaan 33, 1217 JL in Hilversum
Postadres: Postbus 125, 1200 AC Hilversum
Kamer van Koophandel: 41194669
Fiscaalnummer: NL803427967B01

Doelstellingen en activiteiten

Het doel van de SOM is het in stand houden en doen exploiteren van een omroeporkest en een omroepkoor en het verzorgen van de 'Levende-Muziek-series' van de landelijke publieke omroep om aldus een voorname bijdrage te kunnen leveren aan de versterking van de landelijke publieke mediaopdracht zoals geformuleerd in de Mediawet en het leveren van een bijdrage aan het klassieke muziekleven in Nederland in het algemeen. De SOM doet dat op grond van een Ministeriële aanwijzing ingevolge Afdeling 2.6.7 van de Mediawet 2008.

ANBI-Status

De SOM is door de Nederlandse Belastingdienst aangemerkt als een cultureel algemeen nut beogende instelling (ANBI). Deze ANBI-status is van belang om schenkingen en erfenissen belastingvrij te kunnen ontvangen. RSIN nummer van de SOM is 80.34.27.967.

Directie en Raad van Toezicht

De heer M.N.R. Haenen was geheel 2023 directeur-bestuurder van de SOM. In het verslagjaar heeft de directie geregeld overleg gevoerd met en verantwoording afgelegd aan de Raad van Toezicht over het door haar gevoerde beleid. De directie heeft in 2023 vijf keer vergaderd met de Raad van Toezicht. Tijdens deze vergaderingen zijn de stand van zaken, ontwikkelingen, voortgang van het meerjarenbeleidsplan en mogelijke risico's besproken. De directeur houdt de Raad van Toezicht tussentijds op de hoogte van belangrijke ontwikkelingen. De directeur heeft frequent contact en overleg met de voorzitter van de Raad van Toezicht.

Nevenfuncties directie

De nevenfuncties van de heer M.N.R. Haenen in 2023 bestonden uit:

MH Management & Advies b.v.	Eigenaar / DGA
Stichting Calefax	Voorzitter RvT, sinds 13 april 2022
Stichting Vrienden van het Jeugd Orkest Nederland	Voorzitter
Vereniging Muziekleswinkel Marjolijn	Penningmeester

Risicomanagement

De SOM heeft ten doel het in stand houden en doen exploiteren van een omroeporkest (het Radio Filharmonisch Orkest), een omroepkoor (het Groot Omroepkoor) en het Muziekcentrum van de Omroep. Deze uitgangssituatie vormt de basis voor het risicomanagement van de organisatie. De directeur en managementteam zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het onderkennen, analyseren, en beheersen van risico's. De risico's waarmee de organisatie kan worden geconfronteerd, worden daartoe onderverdeeld in strategische, operationele, compliance en financiële risico's en het managen daarvan vormt een integraal onderdeel van het gevoerde beleid. De risicobereidheid wordt vastgesteld door de verschillende aspecten die daarop van invloed zijn te bespreken en af te wegen. De overall risicobereidheid (*risk appetite*) van de SOM is 'avers', ofwel risicomijdend, wat wil zeggen dat het totale risico dat de organisatie bereid is te accepteren niet verder gaat dan het risico dat nodig is om de strategische doelstellingen te behalen en de verplichtingen na te komen. Over de belangrijkste risico's rapporteren wij in dit jaarverslag.

Categorie	Omschrijving	Kans	Impact	Bereidheid risico te nemen
Strategische risico's	Aanwijzing om de mediawettelijke taak van koor- en orkestfunctie van de publieke omroep te verzorgen cf. afdeling 2.6.7 van de mediawet 2008 wordt ingetrokken	Klein	Groot	Klein
	Afkomen van bestemmingsreserves door OCW	Klein	Groot	Klein
	Samenwerkingspartners in het publieke bestel zeggen de samenwerking op	Klein	Groot	Klein
Operationele risico's	IT-systemen vallen uit of beveiliging biedt onvoldoende bescherming	Medium	Groot	Klein
	Door verzuim musici, dirigenten en/of solisten staat kwaliteit productie onder druk	Groot	Groot	Klein
	Onderhoud status gebouw belemmert de bedrijfsvoering	Groot	Medium	Medium
	Onvoldoende mogelijkheden gekwalificeerd personeel aan te trekken	Medium	Medium	Medium
	Concertlocaties niet beschikbaar	Klein	Medium	Medium
Compliance risico's	Fouten bij interpretatie van wet- en regelgeving	Klein	Groot	Klein
	Fouten bij naleving in- en externe procedures	Medium	Medium	Klein
Financiële risico's	Onvoldoende bekostiging voor de uitvoering van taken	Medium	Groot	Klein
	Vaste huurders zeggen de huur op	Medium	Groot	Medium

Mitigerende maatregelen

Strategische risico's

De SOM participeert actief in de beleidscyclus van de publieke omroep. Het meerjarenbeleidsplan 2022-2026 van de SOM, dat ultimo 2020 bij de minister is ingediend, is in nauwe samenwerking met AVROTROS, NTR en de zenderredactie van NPO Klassiek tot stand gekomen. Directie en leden van het managementteam spreken regelmatig met de ambtelijke top van het ministerie waarbij de problemen en uitdagingen van de SOM en zijn ensembles ter sprake komen. De interne procedures van de SOM zijn erop gericht om aan de mediawettelijke bepalingen en nadere subsidievoorschriften te voldoen.

De SOM heeft een unieke positie in het publieke mediabestel en in de culturele infrastructuur. De taak van de SOM is geborgd in de Mediawet. Door het politieke debat inzake de media en de ontwikkelingen in de culturele sector op de voet te volgen, kan snel worden gereageerd op veranderingen in wet- en regelgeving.

De SOM is bovendien actief betrokken bij de Vereniging van Nederlandse Orkesten (VvNO) en via hen kunnen we de kernwaarden en uniciteit van de organisatie goed voor het voetlicht brengen.

In 2012 zijn culturele instellingen in het kader van overheidsbezuinigingen gekort op hun budget en zijn bestemmingsreserves afgeroomd. In het kader van mogelijk toekomstige bezuinigingen is dit een risico met een grote impact. In het najaar van 2023 zijn de verkiezingen voor de Tweede Kamer gewonnen door partijen voor wie de bescherming van de culturele- en mediasector geen prioriteit heeft. De vorming van een nieuw kabinet laat nog op zich wachten. Op dit moment is het dan ook onzeker met welke maatregelen een nieuw kabinet komt en wat de impact daarvan is op de sector in het algemeen en de SOM in het bijzonder. Ontwikkelingen dienaangaande worden nauwgezet gevolgd.

In 2023 is het advies van de Raad voor Cultuur over meerjarenbeleidsplan van de SOM gepubliceerd. De aanbevelingen van de Raad zijn door de staatsecretaris overgenomen. Op basis hiervan worden gesprekken over de inhoudelijke samenwerking met de omroepen en de NPO gevoerd. De gesprekken leiden in 2024 tot een nieuwe samenwerkingsovereenkomst.

Tenslotte wordt actief gestuurd op de artistieke kwaliteit van koor en orkest. De SOM is verantwoordelijk voor het aantrekken van dirigenten en samen met AVROTROS en NTR wordt invulling gegeven aan de concertseries op NPO Klassiek. De concertseries staan (inter)nationaal bekend als artistiek zeer hoogstaand.

Operationele risico's

In 2023 is een nieuw contract afgesloten voor het beheer van de IT-infrastructuur. Contractueel en via SLA's verzorgt deze organisatie de beveiliging van het netwerk en de data. Regelmatig is overleg over de bedreigingen waarmee we geconfronteerd kunnen worden. Daarnaast laten we een onafhankelijke instantie periodiek een pentest op de systemen uitvoeren. De aanbevelingen die daaruit komen worden met de beheerder besproken en zo nodig geïmplementeerd.

De organisatiestructuur voor de aansturing van koor en orkest is in 2020 aangepast. Met de aanstelling van aparte managers voor het koor en orkest ontstaat meer ruimte voor mensgericht personeelsbeleid. Onderdeel daarvan is dat mogelijke problemen eerder kunnen worden gesignaleerd en adequaat opgelost.

Voor de tijdelijke vervanging van personeel kan de SOM een beroep doen op een uitgebreid netwerk van remplaçanten die bovendien door het afsluiten van een separate cao voor deze groep van medewerkers op gelijke wijze betaald worden als de musici in vaste dienst.

Het gebouw is een rijksmonument omdat het de ontstaansgeschiedenis van de omroep in Hilversum goed representeert. Het gebouw is in de jaren 90 van de vorige eeuw door de rechtsvoorgangers van de SOM verworven. Vanwege budgettaire krapte is het onderhoud aan het gebouw geminimaliseerd. De gevolgen daarvan worden inmiddels zichtbaar. In 2016 en in 2020 en 2022 geactualiseerd is een onderhoudsplan opgesteld. Daarmee is inzichtelijk gemaakt welk onderhoud wanneer noodzakelijk is en wat de kosten daarvan zijn. Op basis van de plannen heeft ministerie eenmalig een budget van € 4,1 mln beschikbaar gesteld voor groot onderhoud.

Voor de uitvoering van de concertserie NTR ZaterdagMatinee wordt Het Concertgebouw in Amsterdam gehuurd. Het AVROTROS Vrijdagconcert is een coproductie van AVROTROS en Tivoli Vredenburg in Utrecht. Sporadisch komt het voor dat de locaties niet beschikbaar zijn. Het adagium geldt 'The show must go on'. Mocht de locatie niet beschikbaar zijn dan heeft de SOM in zijn eigen gebouw een concertwaardige studio tot zijn beschikking.

Compliance risico's

De Wet Arbeidsmarkt in Balans, privacywetgeving en de nieuwe cao voor remplaçanten zijn voorbeelden van wetgeving die de bedrijfsvoering complexer maken. De SOM is actief betrokken geweest bij de totstandkoming van de cao voor remplaçanten. Voor complexe juridische casussen wordt externe expertise ingeschakeld.

Ultimo 2021 is een privacy officer benoemd die de organisatie adviseert over onderwerpen aangaande nakoming wet- en regelgeving. Deze functionaris heeft tevens de rol als Functionaris Gegevensbeheer in het kader van de AVG.

Voor Europese aanbestedingstrajecten wordt een beroep gedaan op externe expertise.

Financiële risico's

Deze zijn beperkt door actief te sturen op bestedingen en inkomstenstromen. Periodiek wordt gerapporteerd over gedane uitgaven en ontvangen inkomsten. Daar waar nodig wordt bijgestuurd om binnen de vastgestelde begroting te blijven. Met het ministerie van OCW wordt periodiek overleg gevoerd over budgetontwikkelingen op de middellange termijn.

Reden voor zorg is dat door de invoering van de Wet Arbeidsmarkt in balans de honoraria voor de remplaçanten de afgelopen jaren veel harder zijn gestegen dan de ontwikkeling van de bijdrage van OCW, de belangrijkste financieringsbron van de SOM. Voor de korte termijn zijn de risico's beperkt doordat de additionele kosten deels kunnen worden opgevangen door een beroep op de RAOCCC-middelen. Op langere termijn is dit scenario niet houdbaar en zullen aanvullende maatregelen nodig zijn. In 2024 zullen we met het ministerie verder spreken over compensatie van deze kosten zoals die ook aan soortgelijke organisaties in de culturele sector is toegezegd.

Mogelijk verlies aan huurinkomsten wordt beperkt door met de vaste huurders langjarige afspraken te maken.

Toekomst

De SOM maakt onderdeel uit van het publieke mediabestel. De huidige concessieperiode loopt in 2026 af. De SOM zal in de resterende periode van de concessie zijn beleid vormgeven met inachtneming van de aanbevelingen van de Raad voor Cultuur en de uitwerking daarvan door de staatssecretaris. In 2024 zal -naar verwachting- een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de media-instellingen AVROTROS en NTR en NPO waarin de aanbevelingen zijn uitgewerkt, worden opgesteld. De toekomst voor de middellange termijn wordt daardoor (beter) geborgd.

De indexering van de bijdrage van het ministerie in 2023 is ternauwernood voldoende om de loon- en prijsontwikkeling bij de SOM bij te houden. Daarbij komt dat de loonontwikkeling bij de SOM achterblijft bij de ontwikkelingen in de markt en de inflatieverwachtingen.

Sinds de invoering van de *Wet Arbeidsmarkt in Balans* worden we geconfronteerd met de ontwikkeling dat een steeds groter deel van het budget gereserveerd moet worden voor de inzet van remplaçanten. Remplaçanten zijn nodig om de continuïteit en kwaliteit van onze ensembles te borgen. Vanuit de gedachte van fair pay onderschrijven we de loonontwikkeling van remplaçanten. Anders dan de toezegging die soortgelijke culturele (BIS) organisaties als de SOM hebben gekregen, wordt deze stijging niet gecompenseerd door het ministerie.

Het continueren van het beleid waarbij de ouder wordende musicus de gelegenheid wordt geboden om gebruik te maken van extra voorzieningen (zoals RVU regelingen, verminderde speelverplichting, etc.) om daarmee uitval te voorkomen, legt een grote druk op de beperkte financiële middelen van de SOM.

Een ander zorgpunt is de toepassing van het btw-regime. Sinds 2023 geldt voor de SOM integrale btw-heffing waarbij over de omzet het verlaagde tarief voor de cultuursector van toepassing is. Er zijn signalen dat deze faciliteit komt te vervallen en over de inkomsten uit geld-op-schema en kaartverkoop het hoge btw-tarief zal moeten worden afgedragen. De ticketprijs wordt niet door de SOM bepaald, maar door de mediapartners. Voor de geld-op-schema bijdrage geldt dat de SOM geen tot weinig mogelijkheden heeft om alternatieve financieringsbronnen te vinden.

De bovenstaande zaken maken de positie van de SOM kwetsbaar.

De SOM heeft de afgelopen jaren mede dankzij de coronasteun de financiële weerbaarheid kunnen versterken. De organisatie is daardoor beter in staat om tegenvallers op te kunnen vangen. Voor de korte en middellange termijn zijn er dan ook geen zorgen over de continuïteit van de organisatie.

M.N.R. Haenen
Directeur/bestuurder
23 april 2024.

Jaarrekening

Balans per 31 december 2023 na resultaatbestemming

Balans na resultaat bestemming		31-12-2023	31-12-2022
Activa		€	€
Vaste activa			
1.	Materiële vaste activa	7.200	7.412
2.	Financiële vaste activa	74	53
	Totaal Vast activa	7.274	7.465
Vlottende activa			
3.	Vorderingen	985	1.345
4.	Liquide middelen	4.894	3.903
	Totaal Vlottende activa	5.879	5.248
	Totale Activa	13.153	12.713
Passiva			
5.	Eigen vermogen		
I	Algemene Reserve	2.543	1.871
II	Bestemmingsreserves	3.135	4.001
III	Bestemmingsfondsen	1.382	760
	Totaal Eigen vermogen	7.060	6.632
6.	Totale Voorzieningen	629	582
7.	Totale Langlopende schulden > 1 jaar	3.252	3.120
8.	Totaal Kortlopende schulden < 1 jaar	2.211	2.379
	Totale Passiva	13.153	12.713

Exploitatierkening 2023

Exploitatierkening		Huidig boekjaar	Begroting	Vorig boekjaar
		€	€	€
Baten				
<u>Eigen inkomsten</u>				
	Recettes	1.733	1.634	1.445
	Sponsorinkomsten	0	10	0
	Overige inkomsten	217	268	362
1.	Totaal Directe opbrengsten	1.950	1.912	1.807
2.	Totaal Indirecte opbrengsten	1.187	927	1.084
	Totaal eigen inkomsten	3.137	2.839	2.891
<u>Bijdragen/Subsidies</u>				
	Jaarlijkse bijdrage ministerie OCW SOM	19.600	18.187	18.937
3.	Totaal subsidie OCW	19.600	18.187	18.937
4/5.	Totaal overige bijdragen/subsidies	1.640	1.700	3.139
	Totaal bijdragen/subsidies	21.240	19.887	22.076
	Totale baten	24.377	22.726	24.967
Lasten				
6.	Beheerlasten personeel	2.737	2.384	3.239
7.	Beheerlasten materieel	2.240	1.960	1.767
	Beheerlasten Totaal	4.977	4.344	5.006
8.	Activiteitenlasten personeel	16.742	16.088	16.887
9.	Activiteitenlasten materieel	2.105	2.163	2.543
	Activiteitenlasten Totaal	18.847	18.251	19.430
	Totale Lasten	23.824	22.595	24.436
	Saldo uit gewone bedrijfsvoering	553	131	531
10.	Saldo rentebaten /-lasten	-125	-179	-199
	Exploitatieresultaat	428	-48	331
Bestemming exploitatieresultaat		2023		2022
		€		€
	Algemene Reserve (OCW-deel)	177		-557
	Bestemmingsreserve Min. OCW - RAOCCC	-262		322
	Bestemmingsreserve BTW	0		565
	Bestemmingsreserve loonontwikkeling	461		0
	Bestemmingsfonds (Levende Muziek - AVROTROS)	52		1
		428		331

Kasstroomoverzicht 2023

	2023		2022	
	€		€	
Saldo baten en lasten voor financiële baten en lasten	553		531	
Aanpassingen voor:				
• Afschrijving	254		260	
Mutaties in voorzieningen:				
• Mutatie voorzieningen	47		251	
Mutaties in werkkapitaal:				
• Mutatie vorderingen	360		-504	
• Mutatie kortlopende schulden	-168		-4.036	
	<u>192</u>		<u>-4.539</u>	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.046		-3.498	
Ontvangen interest	47		0	
Betaalde interest	-172		-199	
	<u>-125</u>		<u>-199</u>	
Kasstroom uit operationele activiteiten		921		-3.698
Investerings in materiele vaste activa	-45		-75	
Desinvesteringen materiële vaste activa	3		0	
Mutaties financiële vaste activa	-21		-3	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-63		-78
Ontvangsten uit langlopende schulden	378		0	
Aflossingen langlopende schulden	-246		-237	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		132		-237
Netto kasstroom		991		-4.013
Afname/toename geldmiddelen		991		-4.013
Verloop van de geldmiddelen:				
Stand 1 januari		3.903		7.916
Afname/toename geldmiddelen		991		-4.013
Stand 31 december		4.894		3.903

Algemene grondslagen

Algemeen

De SOM produceert namens de participerende publieke omroepen NTR en AVROTROS de programmering van levende muziek op NPO Klassiek. De SOM heeft twee ensembles, te weten het Groot Omroepkoor en het Radio Filharmonisch Orkest. Beide ensembles worden ondersteund door een staf. Ten slotte beheert de SOM het Muziekcentrum van de Omroep, aan de Heuvellaan te Hilversum.

De SOM is bij ministeriële beschikking d.d. 27/08/2013 aangewezen om de mediawettelijke taak ex afdeling 2.6.7 van de Mediawet 2008 uit te voeren. De SOM stelt iedere vijf jaar een meerjarenbeleidsplan op en biedt dit de minister ter goedkeuring aan. Het beleidsplan vormt de basis voor de artistieke en bedrijfsmatige activiteiten van de SOM. De beleidscyclus loopt gelijk met die van de Nederlandse Publieke Omroep. De huidige cyclus eindigt per 31 december 2026.

De begroting 2023 is 7 september 2022 door de raad van toezicht goedgekeurd en op 15 december 2022 door het ministerie vastgesteld. De begroting voor de Levende Muziek series maakt onderdeel uit van de totale SOM begroting. Dit onderdeel was het opstellen van de begroting in september 2022 gebaseerd op de begroting van het jaar 2022. De begroting voor Levende Muziek zoals deze in de jaarrekening is verwerkt, is gebaseerd op de door omroepen en de SOM in het voorjaar van 2023 opgestelde en vastgestelde (werk)begroting.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het *Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen*. De volgende wet- en regelgeving en richtlijnen zijn (onder meer) van toepassing op de verantwoording: de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW, de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, met name RJ 640 (organisaties zonder winststreven, Wet Normering Topinkomens (WNT)).

Alle bedragen in de balans, exploitatierekening, kasstroomoverzicht en verloopoverzichten zijn in duizenden euro's tenzij anders is aangegeven.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de SOM.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van de rechtspersoon zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen onder vlottende activa, liquide middelen, langlopende schulden en kortlopende schulden. De SOM kent geen afgeleide financiële instrumenten. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost van de 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva'.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs- of vervaardigingsprijs (gebouw en grond verhoogd met overdrachtsbelasting), verminderd met lineaire afschrijvingen over het verstreken gedeelte van de economische levensduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Zie onderstaand voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering. Investerings boven de € 2.500 worden geactiveerd.

Het gebouw wordt lineair afgeschreven in 25 jaar, de aanpassingen aan het gebouw in 20 jaar. Op de grond vindt geen afschrijving plaats.

De inventaris en apparatuur wordt afgeschreven in 3 tot 8 jaar, kleding en overig in 4 tot 5 jaar en muziekinstrumenten in 12 jaar. Op antieke instrumenten, aanschafwaarde per 31 juli 2013 € 175.000 wordt niet afgeschreven in verband met het waardevaste karakter van deze instrumenten. De collectie van de muziekbibliotheek is, gezien het bijzondere karakter hiervan, p.m. gewaardeerd.

Het gebouw is verzekerd op basis van herbouwwaarde, de overige materiële vaste activa zijn verzekerd op basis van vervangingswaarde.

Het gebouw aan de Heuvellaan 33 dient als zekerheid voor de hypothecaire lening verstrekt door de Bank Nederlandse Gemeenten.

Financiële vaste activa

De waardering van financiële vaste activa vindt plaats tegen reële waarde. De reële waarde benadert de boekwaarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

De verleende huurkortingen worden ten tijde van het afsluiten van het huurcontract voor de volledige looptijd opgenomen op de balans. De huurkorting wordt per jaar voor het jaarlijkse deel afgeschreven ten laste van het exploitatieresultaat.

Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen de realiseerbare waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de staat van baten en lasten.

Vlottende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. Alle hebben een kortlopend karakter.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden, verleende bankgarantie en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De liquide middelen van de SOM staan ter vrije beschikking van de SOM.

Eigen vermogen inclusief bestemmingsreserves en fondsen

In overeenstemming met desbetreffende voorschriften in het 'Handboek verantwoording bekostiging Media instelling' en afspraken met het ministerie van OCW wordt het exploitatiesaldo voor een deel toegevoegd aan c.q. ten laste gebracht aan de 'Algemene Reserve', via de verdeling van het saldo baten en lasten volgens de exploitatierekening.

Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen zijn, met uitzondering van projectsubsidies, in de exploitatierekening opgenomen onder vermelding van de aard van de bestemming. Ook de besteding hiervan wordt afzonderlijk vermeld. Indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn

besteed, worden de nog niet bestede gelden verwerkt in de desbetreffende bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en). Indien in een volgend verslagjaar uit deze bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en) wordt geput, wordt deze besteding in de exploitatierekening als last verantwoord. Het saldo van de exploitatierekening wordt bepaald inclusief het overschot of tekort dat is ontstaan uit hoofde van de baten en lasten met een bijzondere bestemming. Onder de exploitatierekening wordt vervolgens een specificatie van de verwerking van dit saldo opgenomen, waaruit blijkt hoe dit saldo is verwerkt in de onderscheiden posten van het eigen vermogen.

Vorzieningen

Vorzieningen worden opgenomen voor uitgaven die in een volgend boekjaar zullen worden gemaakt, maar die hun oorsprong vinden voor het eind van het onderhavige boekjaar.

Vorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarden met een toegepaste verdisconteringsvoet.

De voorziening jubileum heeft betrekking op jubileumuitkeringen bij 12,5, 25 en 40 jaar jarig dienstverband. De omvang van de voorziening is de contante waarde tegen 4,5% van de toekomstige jubileumuitkeringen waarbij rekening is gehouden met de gedane toezeggingen, blijf-kans en leeftijd.

In de cao is afgesproken dat de SOM middelen reserveert voor leeftijdsfase bewust personeelsbeleid. In het kader hiervan kunnen medewerkers een beroep op fiscaal gefaciliteerde vervroegde uittredingsregelingen (zgn. RVU regeling). De afspraken met medewerkers worden vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst. De voorziening is berekend op basis van contante waarde, waarbij gerekend is met een rentepercentage van 2%.

Pensioenen

De medewerkers van de SOM hebben een pensioenregeling die is ondergebracht bij het PNO. Deze pensioenregeling betreft een toegezegde pensioenregeling. De opbouw van het pensioen is op basis van middelloonregeling. De premies worden verantwoord in de exploitatie zodra deze verschuldigd zijn. Nog te betalen premies per balansdatum worden als te betalen premies PNO opgenomen. PNO Media had eind december 2023 een beleidsdekkingsgraad van 113,3% (ultimo 2022: 114,7%). Voor de remplaçanten geldt de pensioenregeling Remplaçanten Nederlandse Orkesten bij het pensioenfonds Zorg en Welzijn. Dit betreft een toegezegde pensioenregeling waarbij de premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Pensioenfonds Zorg & Welzijn had eind december 2023 een beleidsdekkingsgraad van 106,3% (ultimo 2022: 109,2%).

Schulden

De eerste waardering van schulden vindt plaats tegen reële waarde. Het deel van de langlopende schuld welke wordt afgelost binnen twaalf maanden na verslagdatum, wordt als kortlopende schuld gepresenteerd.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het saldo (resultaat) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten, verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Baten met een bijzondere bestemming

Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen, al dan niet via specifieke acties, worden afzonderlijk in de (toelichting op de) staat van baten en lasten opgenomen, onder vermelding van de aard van de bestemming. Ook de besteding hiervan wordt afzonderlijk vermeld.

Vergoeding door het ministerie van OCW

De exploitatiebijdrage OCW wordt als bate verantwoord in de exploitatierekening in het jaar waar de bate betrekking op heeft. De verwerking van de RAOCCC-bijdrage ter bestrijding van de gevolgen van de coronacrisis op de bedrijfsvoering, is in overeenstemming met de regelgeving en voorschriften van het ministerie van OCW. De bijdrage van het ministerie van OCW ten behoeve van het groot onderhoud van de Heuvellaan 33 is verwerkt als investeringssubsidie.

Vergoeding Levende Muziek

Het budget Levende Muziek is gebaseerd op de door de Nederlandse Publieke Omroep (NPO) ter beschikking gestelde middelen voor de Levende Muziek NPO Klassiek. Uitkering vindt plaats door de NTR en AVROTROS via de Geld op Schema systematiek van de NPO.

Overige Baten

Ticketopbrengsten, subsidies, donaties, schenkingen en overige inkomsten worden verantwoord in de periode waar ze betrekking op hebben.

De overige baten vloeien voort uit transacties of andere gebeurtenissen waarvan de aard overeenkomt met de aard van de activiteiten die gewoonlijk in het kader van de gewone bedrijfsuitoefening worden verricht, maar die zich op bepaalde manier onderscheiden van de andere transacties of gebeurtenissen die onderdeel zijn van de gewone bedrijfsuitoefening.

Lasten

Als lasten zijn opgenomen, de aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De lasten zijn verdeeld over beheerlasten en activiteitenlasten. De beheerlasten zijn onderverdeeld in beheerlasten materieel (algemene kantoorkosten) en beheerlasten personeel (staf). De activiteitenlasten worden verdeeld in activiteitenlasten materieel (directe productiekosten) en activiteitenlasten personeel (artistieke staf, koor en orkest).

Personeelsbeloningen

Personeelsbeloningen (lonen, sociale lasten, etc.) vormen geen aparte regel in de staat van baten en lasten. Deze kosten zijn opgenomen als arbeidskosten vaste medewerkers.

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging van de toekomstige gebruiksduur plaatsvindt, worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten worden in de staat van baten en lasten verwerkt in de periode dat zij zich voordoen.

Vreemde valuta

In- en verkooptransacties in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koersen per transactiedatum. Vorderingen en schulden zijn omgerekend tegen de per balansdatum geldende wisselkoersen. De hieruit resulterende winsten en verliezen zijn in de staat van baten en lasten verwerkt.

Toelichting op de balans

Toelichting op de balans 31 december 2023		Saldo 2023	Saldo 2022
Activa		€	€
1. Materiële vaste activa			
Bedrijfsgebouwen en -terreinen*		7.018	7.174
Inventaris		72	96
Apparatuur		10	4
Muziekinstrumenten		91	126
Activa in constructie		9	12
Totaal Materiële vaste activa		7.200	7.412
TOTAAL		7.200	7.412

*Op basis van de in 2021 door Cushman & Wakefield uitgevoerde taxatie is de waarde van het pand vastgesteld op € 7.430.000.
De WOZ waarde per 1 januari 2023 bedraagt € 7.296.000.

	Aanschafwaarde 2022	Cumulatieve afschrijving 2022	2022
Materiële vaste activa			
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	12.149	-4.975	7.174
Inventaris	1.134	-1.038	96
Apparatuur	584	-580	4
Activa in constructie	12	0	12
Muziekinstrumenten	1.448	-1.322	126
TOTAAL	15.327	-7.915	7.412

Materiële vaste activa	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Mutaties
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	25	0	-181	-156
Inventaris	9		-34	-25
Apparatuur	11		-4	6
Activa in constructie		-3		-3
Muziekinstrumenten			-35	-35
TOTAAL	45	-3	-254	-213

	Aanschafwaarde 2023	Cumulatieve afschrijving 2023	Boekwaarde 2023
Materiële vaste activa			
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	12.174	-5.156	7.018
Inventaris	1.143	-1.071	72
Apparatuur	595	-584	10
Activa in constructie (groot onderhoud)	9	0	9
Muziekinstrumenten	1.448	-1.357	91
TOTAAL	15.369	-8.168	7.200

1. Materiele vaste activa

De investeringen in het gebouw betreft vervanging van de aansturing van één van de liften. De investeringen in inventaris en apparatuur betreffen respectievelijk de aanschaf van software licenties en een vaatwasser.

Activa in constructie per 31 december 2023 betreft de 1e termijn advisering door architect van inzake groot onderhoud aan het pand.

Toelichting op de balans 31 december 2023 / vervolg	31-12-2023	31-12-2022
Financiële vaste activa	€	€
Uitstaande leningen MIF	33	53
Vordering u.h.v. verleende huurkortingen	41	0
Totaal	74	53
Vorderingen		
Debiteuren		
Debiteuren	434	192
Voorziening dubieuze debiteur	0	0
Totaal Debiteuren	434	192
Overige vorderingen en overlopende activa		
Overige vorderingen	0	36
Voorschotten	0	0
Vooruit betaald	229	120
Vooruitb/ATVC MarCom seizoenbr	0	50
Terug te ontvangen BTW	93	40
Terug te ontvangen BTW 2017-2021	0	481
Nog te ontvangen bedragen	194	400
Doorbelasten aan derden	24	18
Bedrijfsfitness- en fietsenplan	11	8
Totaal overige vorderingen en overlopende activa	551	1.153
Totaal Vorderingen	985	1.345
Liquide middelen		
Kas	5	5
ABNAMRO Bank	525	2.629
ABNAMRO Bank spaarrekening	4.290	1.201
BNG Bank	74	68
Totaal Liquide middelen	4.894	3.903

2. Financiële vaste activa

Het Muziekinstrumentenfonds is als een bestemmingsfonds onderdeel van het kapitaal van de stichting en dient als garantie voor het beschikbaar stellen van leningen aan musici. De uit dit fonds verstrekte leningen hebben doorgaans een looptijd van maximaal 5 jaar.

Uit dit fonds kunnen bij wijze van voorschot bedragen beschikbaar worden gesteld, als regel aan musici in dienst voor onbepaalde tijd van de SOM, ter financiering van de aankoop van muziekinstrumenten die zij voor hun werk nodig hebben en waarvan de SOM c.q. de daardoor aangewezen functionaris(sen) de aankoop wenselijk acht(en), na ingewonnen deskundig advies.

Indien het verzoek wordt ingewilligd, wordt dit aan de musicus schriftelijk medegedeeld door de secretaris van het fonds. In deze mededeling wordt de hoogte van het voorschot vermeld, dat als regel niet meer dan 2/3 deel van de aankoopsom zal bedragen met een maximum van € 25.000. Tevens wordt medegedeeld onder welke voorwaarden het voorschot wordt toegekend.

Aan de musicus zal over het voor een instrument te verstrekken voorschot geen rente worden berekend, indien dit voorschot een bedrag van € 12.500 niet te boven gaat. Voor hogere voorschotten wordt per jaar een rente berekend van 1% boven het promessedisconto op het moment van aangaan van de lening over het bedrag waarmee het voorschot c.q. het niet afgeloste deel daarvan de som van € 12.500 overschrijdt.

Over rentedragende leningen van het Muziekinstrumentenfonds wordt de op het moment van aangaan van de lening geldende rente vastgesteld voor de gehele periode. De rente wordt jaarlijks verantwoord in de resultatenrekening. De ontvangen rente over 2022 bedraagt € 307 (2021: € 297).

Het verloop van de verstrekte leningen van het Muziekinstrumenten fonds:

	<u>31 december 2023</u>	<u>31 december 2022</u>
Uitstaand 1 januari	53	50
Verstrekt	0	25
Verrekend	-21	-21
Uitstaand 31 december	33	53

Verleende huurkortingen

Met de kunst- en educatie-instelling Globe is in 2023 een 10-jarige huurovereenkomst afgesloten. Met hen is een korting op de huurtermijnen afgesproken van in totaal € 173.000. In overeenstemming met de regelgeving zoals verwoord in de *Richtlijnen voor de jaarverslaggeving* wordt deze huurkorting over de looptijd van de overeenkomst geëgaliseerd. Het verschil tussen de feitelijke gerealiseerde huurbaten en de in de exploitatie verantwoorde huurbaten is geactiveerd. Voor 2023 is dit een bedrag van € 41.000.

Debiteuren

De toename wordt met name veroorzaakt doordat de laatste termijn van de facturering geld-op-schema en door de SOM voorgefinancierde marketingkosten voor de series balansdatum nog niet voldaan zijn.

Overige vorderingen en overlopende activa

De post vooruitbetaalde kosten heeft betrekking op diverse posten voor het boekjaar 2024 e.v. welke reeds in 2023 verwerkt zijn.

In de post nog te ontvangen bedragen € 178.000 is begrepen een vordering op Beeld & Geluid inzake vooruitbetaalde kosten voor podiumkunst.net van € 94.600, en de te verwachten teruggave energiebelasting van € 44.500.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en spaarrekeningen.

Toelichting op de balans 31 december 2023 / vervolg		31-12-2023	31-12-2022
5. Eigen vermogen		€	€
Ia Stichtingskapitaal		681	681
Ib Algemene Reserve			
Saldo per 1 januari		1.190	2.026
Overboeking naar bestemmingsreserve egal. Finan. onderhoud		-	-279
Overboeking naar bestemmingsfonds Levende Muziek NTR		-70	
Overboeking van bestemmingsreserve BTW		565	
Bestemming exploitatie resultaat boekjaar		177	-557
Saldo per 31 december		1.862	1.190
II Bestemmingsreserve Egalisatie financiering onderhoud pand			
Saldo per 1 januari		525	246
Onttrekking bestemmingsreserve			
Overboeking van Algemene Reserve			279
Saldo per 31 december		525	525
II Bestemmingsreserve Min. OCW - RAOCCC			
Saldo per 1 januari		2.911	2.589
Overboeking naar bestemmingsfonds AT/NTR		-500	
Bestemming exploitatie resultaat boekjaar		-262	322
Saldo per 31 december		2.149	2.911
Bestemmingsreserve BTW			
Saldo per 1 januari			
Overboeking naar algemene reserve			
Bestemming exploitatie resultaat boekjaar			565
Saldo per 31 december		-	565
Bestemmingsreserve loonontwikkeling			
Saldo per 1 januari		-	-
Bestemming exploitatie resultaat boekjaar		461	-
Saldo per 31 december		461	-
III Bestemmingsfonds Muziek Instrumentenfonds			
Saldo per 1 januari		179	179
Bestemming exploitatie resultaat boekjaar		-	-
Saldo per 31 december		179	179
Bestemmingsfonds Levende Muziek NTR			
Saldo per 1 januari		61	61
Overboeking van RAOCCC		300	
Overboeking van Algemene Reserve		70	-
Saldo per 31 december		431	61
Bestemmingsfonds Levende Muziek AT			
Saldo per 1 januari		520	519
Overboeking van RAOCCC		200	
Bestemming exploitatie resultaat boekjaar		52	1
Saldo per 31 december		772	520
Totaal Eigen vermogen		7.060	6.632

5. Eigen vermogen

Stichtingskapitaal

Bij de oprichting is door het ministerie van OCW een beginkapitaal ingebracht van € 681.000.

Algemene Reserve

Via de resultaatbestemming 2023 is € 177.000 toegevoegd aan de algemene reserve. In het kader van herbestemming van fondsen en reserves is € 565.000 toegevoegd aan de Algemene Reserve vanuit de

bestemmingsreserve btw en is € 70.000 onttrokken ten behoeve van het bestemmingsfonds Levende Muziek NTR.

Bestemmingsreserve egalisatie financiering onderhoud

In 2023 zijn er geen mutaties geweest. De reservering wordt aangehouden om de kosten van groot onderhoud aan het Muziekcentrum van de Omroep te egaliseren.

Bestemmingsreserve Min. OCW – RAOCCC

Deze subsidie is verleend door het ministerie van OCW op grond van artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Regeling aanvullende ondersteuning culturele en creatieve sector corona. Het saldo bestaat uit verleende subsidies verminderd met de in 2020 t/m 2023 gemaakte kosten als gevolg van corona en tevens verminderd met de herbestemming van een deel van de reserve voor de ondersteuning van de series van NTR en AVROTROS.

Bestemmingsreserve btw

De reserve is in 2022 gevormd omdat het nog niet duidelijk was of de belastingdienst akkoord gaat met de terugwerkende krachtwerking tot 2017 van het gewijzigde btw-regime. In 2023 zijn alle aangiftes gehonoreerd door de belastingdienst. Om die reden is het saldo van de bestemmingsreserve btw toegevoegd aan de Algemene reserve.

Bestemmingsreserve loonontwikkeling

Deze reserve is gevormd vanuit het resultaat van 2023 om de overeengekomen loonstijging in 2024 op te vangen.

Bestemmingsfonds Muziekinstrumentenfonds

Het saldo van het Muziekinstrumentenfonds bedraagt € 179.000 op 31 december 2023. Er hebben geen mutaties plaatsgevonden in 2023.

Bestemmingsfonds Levende Muziek NTR/AVROTROS

Jaarlijks worden de resultaten van de activiteiten Levende Muziek van NTR en AVROTROS aan deze fondsen toegevoegd/onttrokken. De fondsen zijn bestemd voor toekomstige productiekosten van het media-aanbod Levende Muziek van NTR respectievelijk AVROTROS. In 2023 is het resultaat van de levende muziek toegevoegd aan het bestemmingsfonds. Met de NTR en AVROTROS zijn afspraken gemaakt over de inzet van een deel van de RAOCCC-middelen voor de ondersteuning van de muziekseries van deze omroepen. Hiervoor is € 500.000 toegevoegd aan het bestemmingsfonds in de verhouding € 300.000 voor de NTR en € 200.000 voor AVROTROS. Met de NTR is afgesproken om € 70.000 toe te voegen aan het bestemmingsfonds NTR. Het betreft het niet bestemde deel van de door het publiek niet terugggevraagde opbrengsten uit kaartverkoop van de door corona gecancelde concerten.

6 Voorzieningen Voorziening Arbeidsongeschiktheid

Stand 1 januari	121	47
Dotatie	134	74
Onttrekking boekjaar	-121	0
Stand 31 december	134	121

Voorziening Jubileum uitkeringen

Stand 1 januari	221	201
Dotatie	33	112
Onttrekking boekjaar	-27	-91
Stand 31 december	227	221

Voorziening Vervroegde uittreding

Stand 1 januari	240	83
Dotatie	282	219
Onttrekking boekjaar	-254	-62
Stand 31 december	268	240

Totaal Voorzieningen	629	582
-----------------------------	------------	------------

	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Voorziening Arbeidsongeschiktheid	134	0	0	134
Voorziening Jubileum uitkeringen	48	103	76	227
Voorziening Vervroegde uittreding	162	106	0	268
Totaal	344	209	76	629

6. Voorzieningen Voorzieningen arbeidsongeschiktheid

De SOM heeft een voorziening voor ziekte en arbeidsongeschiktheid opgenomen voor het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op 31 december 2023 naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. Per 31-12-2023 betreft dit vier personeelsleden.

Voorziening jubileumuitkeringen

De aan de medewerkers uitgekeerde jubileumuitkeringen zijn ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening vervroegde uittreding

In het kader van de cao kunnen medewerkers een beroep doen op de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU-regeling). Met negen medewerkers is afgesproken om tot aan de AOW-leeftijd een aanvulling te geven op het pensioen. Een tweetal medewerkers heeft deze leeftijd in 2023 bereikt. Ultimo 2023 heeft de voorziening nog betrekking op zeven medewerkers. De onttrekking heeft betrekking op de maandelijkse toelage die de medewerkers ontvangen.

Toelichting op de balans 31 december 2023 / vervolg		Saldo 2023	Saldo 2022
7.	Totale Langlopende schulden > 1 jaar	3.252	3.120
	Hypothecaire lening	2.874	3.120
	Investeringsubsidie OCW	378	
8.	Totaal Kortlopende schulden < 1 jaar	2.212	2.379
8. 1	Aflossingen op langlopende schulden	246	235
8. 2	Crediteuren		
	Crediteuren	338	486
	Crediteuren buitenland	129	128
	Totaal Crediteuren	467	614
8. 3	Belastingen en premies sociale verzekeringen		
	Loonheffing	636	587
	Pensioenpremie	73	56
	Totaal Belastingen en premies sociale verzekeringen	709	643
8. 4	Overige schulden en overlopende passiva		
	Te betalen salarissen en honoraria	218	210
	Nog te betalen royalty's musici	56	53
	Verlofdagen	88	82
	Nog te betalen rente geldlening BNG	27	29
	Nog te ontvangen facturen	184	292
	Nog te betalen kosten	94	191
	Vooruitontvangen	28	16
	Schadeloosstelling solisten en compositieopdrachten NTR	89	0
	Overige overlopende passiva	6	15
	Totaal Overige schulden en overlopende passiva	790	887

7. en 8.1 Langlopende schulden

Hypothecaire leningen

Voor de aankoop en de kosten van onderhoud van het gebouw aan de Heuvellaan 33 in Hilversum heeft de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) een annuïteiten geldlening verstrekt van € 9.500.000. De hoofdsom en de looptijd van de lening zijn op 8 oktober 2013 herzien. De hoofdsom is verlaagd tot € 5.000.000 en de lening heeft een looptijd tot 8 oktober 2033. De annuïteit bedraagt € 408.000 per jaar. Het rentepercentage is 5,2% en kan niet herzien worden.

De gestelde zekerheden zijn:

- Recht op hypotheek op de bestaande onroerende zaak gelegen te Hilversum aan de Heuvellaan 33;
- Pandrecht op de huisvestingskostenvergoeding van het ministerie van OCW gedurende de looptijd;
- De huisvestingskostencomponent in de bijdrage van het ministerie van OCW dient op een daarvoor bestemde rekening bij de Bank te worden gestort;
- Het door de bank te ontvangen afschrift van de garantie van het ministerie van OCW voor de huisvestingskosten van de SOM dient de bank te conveniëren.

Investeringsubsidie OCW

Het ministerie van OCW heeft een extra bijdrage toegezegd om het groot onderhoud aan het Muziekcentrum van de Omroep te kunnen bekostigen. Gedurende de periode 2023 - 2025 is becijferd dat in totaal € 4,658 mln nodig is voor het groot onderhoud aan het pand. De toegezegde bijdrage van OCW bedraagt € 4,133 mln. Hiervan is € 0,378 mln in 2023 ontvangen. Het restant van € 0,525 mln wordt uit eigen middelen van de SOM betaald. De onderhoudsbegroting is inclusief btw. Met het ministerie is afgesproken dat eventueel terug te vorderen btw terugvloeit naar het ministerie. De in 2023 te verrekenen btw is opgenomen als schuld op korte termijn.

Aflossing op langlopende schulden

Dit betreft de aflossingstermijn 2024 op de hypothecaire lening.

Belastingen en premies sociale lasten

Deze post betreft de verschuldigde premies over december.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Operationele lease

Per 1-1-2021 is een verplichting aangegaan uit hoofde van een operationeel leasecontract met betrekking tot kopieermachines met een looptijd van 72 maanden.

	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
OSN	21	42	-

Huurverplichtingen

Er is een jaarlijkse huurverplichting aan de BNNVARA van € 45.000 excl. btw voor de huur van een parkeerterrein aan de Heuvellaan. Deze huurovereenkomst is aangegaan voor onbepaalde duur. Beëindiging van deze overeenkomst vindt plaats door opzegging met inachtneming van een termijn van twee jaar. De huurprijs wordt jaarlijks geïndexeerd volgens de consumentenprijsindex (CPI).

ICT dienstverlening

De ICT dienstverlening met Infradax is in juli 2023 afgesloten met een looptijd van 4 jaar en de mogelijkheid de overeenkomst met 4 keer 1 jaar te verlengen.

	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Infradax	259	647	-

Financial lease frisdrank-/en snoepautomaat

In februari 2023 is er een financial leaseovereenkomst afgesloten voor een frisdrank-/en snoepautomaat. Deze leaseovereenkomst is aangegaan voor 36 maanden.

	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Anateam B.V. (BNP Paribas)	2	2	-

UNIT14

Voor de beveiligingsdiensten is op 1 november 2023, na een aanbestedingsprocedure, een contract van 4 jaar afgesloten met Unit14. De ingangsdatum van dit contract is 1 januari 2024 Dit contract is na deze periode te verlengen met 2 maal een termijn van 24 maanden.

	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Unit 14	92	277	-

Toelichting op de exploitatierekening

	Saldo 2023	Begroting 2023	Vershil	Saldo 2022
Baten	€	€		€
<u>Eigen inkomsten</u>				
<i>Directe opbrengsten</i>				
Recettes	1.733	1.634	99	1.445
Sponsorinkomsten	0	10	-10	0
Overige inkomsten	217	268	-51	362
1. Totaal Directe opbrengsten	1.950	1.912	38	1.807
<i>Indirecte opbrengsten</i>				
Verhuur	939	818	121	913
Overige inkomsten	248	109	139	171
2. Totaal Indirecte opbrengsten	1.187	927	260	1.084
Totaal eigen inkomsten	3.137	2.839	298	2.891
<u>Bijdragen/Subsidies</u>				
Jaarlijkse bijdrage ministerie OCW SOM	19.600	18.187	1.413	18.017
Incidentele subsidies ministerie OCW / RAOCCC	0	0	0	920
3. Totaal subsidie OCW	19.600	18.187	1.413	18.937
Bijdrage levende muziek	1.619	1.700	-81	3.048
4. Totaal bijdragen levende muziek	1.619	1.700	-81	3.048
Subsidie overige	21	0	21	91
5. Totaal Overige subsidies	21	0	21	91
Totaal bijdragen/subsidies	21.240	19.887	1.353	22.076
Totaal baten	24.377	22.726	1.651	24.967

1. Totaal directe opbrengsten

Hogere baten door toename van het aantal concerten met gemiddeld meer bezoekers.

2. Totaal indirecte opbrengsten

De met Globe overeengekomen huurovereenkomst voor de periode 2023-2032 leidt tot hogere baten. De overige opbrengsten uit verhuur zijn circa € 81.000 hoger dan begroot door een betere bezetting van de studio's. De overige indirecte inkomsten zijn hoger dan begroot door de niet begrote doorbelasting van kosten voor Podiumkunst.net aan Beeld & Geluid.

3. Totaal subsidie OCW

Voor het in stand houden van een koor- en een orkestfaciliteit verstrekt de minister een bijdrage. Op 12-09-2022 is per brief met kenmerk 30739588, de bijdrage 2023 vastgesteld op € 18.186.843. Per brief met kenmerk 38850060, ontvangen op 5-07-2023 is de bijdrage 2023 bijgesteld met een CPI 2023 van 2,99% á € 543.787 en een CPI (prijsbijstelling) over 2022 van 4,78% á € 869.311.

4. Totaal bijdragen Levende Muziek

Voor 2023 is de bijdrage van de omroepen vastgesteld op € 1.619.207. Hiervan is € 894.735 bestemd voor de NTR ZaterdagMatinee en € 724.472 voor het AVROTROS Vrijdagconcert en Het Zondagochtend Concert, eveneens van AVROTROS. Ten opzichte van 2022 is deze bijdrage fors lager. Dit heeft te maken met de ontvlechting van de productie- en marketingactiviteiten voor de series. Met ingang van 2023 worden die weer zelf door de omroepen uitgevoerd en is de daarbij behorende geldstroom teruggelegd naar de omroepen.

5. Totaal Overige subsidies

Dit betreft overige subsidies van in totaal € 20.000, welke niet waren begroot. Deze subsidies zijn ontvangen van de gemeente Hilversum, als bijdrage aan de MCO-series in ons gebouw.

Toelichting op de exploitatierekening	Saldo 2023	Begroting 2023	Vershil	Saldo 2022
Lasten	€	€		€
<u>Beheerlasten</u>				
6. Beheerlasten personeel				
Freelancers/inhuur	519	190	-328	482
Lonen & salarissen	1.495	1.421	-74	1.248
Pensioenen	163	224	61	184
Sociale lasten	241	232	-9	221
Overige personeelskosten	320	317	-3	460
Detachering	0	0	0	644
Totaal Beheerlasten personeel	2.737	2.384	-353	3.239
7. Beheerlasten materieel				
Afschrijvingen	255	260	6	260
Automatisering	424	441	17	450
Huisvestingskosten	760	870	111	828
Kantoorbenodigdheden	82	84	2	90
Marketing & Communicatiekosten Algemeen	31	34	3	175
Overige bedrijfskosten	516	207	-309	-180
Restaurant	172	64	-108	144
Totaal Beheerlasten materieel	2.240	1.960	-280	1.767

6. Totaal Beheerlasten personeel

- Freelancers/inhuur betreft de inhuur van personeel als gevolg van openstaande vacatures en tijdelijke hulpkrachten.
- Lonen & salarissen zijn per saldo € 74.000 nadelig. De hogere loonkosten vanwege de in de cao overeengekomen loonstijging wordt deels gecompenseerd door vacatures die niet door medewerkers met een cao contract zijn ingevuld maar door interim personeel/freelancers.
- Werkgeverslasten pensioenpremies zijn lager, door een combinatie van lager premiepercentage en hogere franchise dan waar in de begroting vanuit was gegaan.
- De werkgeverslasten sociale verzekeringswetten zijn 1,4 procentpunt hoger dan begroot.

7. Totaal Beheerlasten materieel

- De post afschrijvingen betreft de afschrijving op gebouw, inventaris, apparatuur en muziekinstrumenten.
- De onderschrijving van de post automatisering wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de SOM een nieuw contract heeft afgesloten met Infradax. Hierin zijn scherpere prijsafspraken gemaakt wat tot een voordelig resultaat voor de SOM heeft geleid.
- De post huisvestingskosten is lager dan was begroot (€ 111.000), hetgeen voornamelijk wordt veroorzaakt door diverse lagere kosten onderhoud in het gebouw € 70.000 en energie van € 36.000
- De overige bedrijfskosten zijn € 309.000 hoger dan begroot. De voornaamste oorzaken zijn:
  - De werkbegroting van de NTR ZaterdagMatinee is nog gebaseerd op de oude grondslagen waarbij de btw beperkt verrekenbaar was. Het verrekenbare deel in de begroting van de NTR bedraagt € 127.000. In werkelijkheid wordt de btw op factuurbasis verrekend en direct in de administratie verwerkt (voornamelijk als activiteitenlast). De verrekening van de btw is dus niet meer als één post zichtbaar.
  - Een tweede btw post betreft de verrekening van de door de SOM teveel teruggevorderde btw op de kosten voor ondersteunende activiteiten en huisvesting (de zgn. gemengde kosten). Gedurende het jaar vordert de SOM alle btw terug. Aan het einde van het jaar wordt een correctie toegepast op de gemengde kosten waarbij de verhouding tussen met btw belaste omzet en zonder met btw belaste omzet (deel van de huuropbrengst is onbelast) leidend is voor de correctie. In 2023 kon 7,24% van de btw niet worden teruggevorderd, oftewel een bedrag van circa € 20.000.
  - Hogere advieskosten voor HR en directie en niet begrote kosten voor de werving van de directeur. Overschrijding in totaal € 65.000;
  - Na verrekening van zakelijke leiding NTR ZaterdagMatinee over de periode 2021-2022 van in totaal € 110.000. Deze post is in het kader van de set van afspraken die in 2023 met de

NTR zijn gemaakt.

- De kosten voor het Restaurant zijn hoger dan begroot doordat de begroting 2023 is aangepast op basis van de realisatie in het coronajaar 2021. In werkelijkheid lag het activiteitsniveau in 2023 een stuk hoger en daarmee ook de kosten. Een deel van de overschrijding (ca. € 62.000) hangt samen met de verhuringen en kon worden doorbelast aan onze huurders.

Toelichting op de exploitatierekening vervolg	Saldo 2023	Begroting 2023	Verschil	Saldo 2022
<u>Activiteitenlasten</u>	€	€		€
8. Activiteitenlasten personeel				
Artistieke inhuur	1.793	1.826	33	1.924
Dirigenten	858	928	70	814
Freelancers/inhuur	1.782	753	-1.029	1.892
Lonen & salarissen	9.130	9.249	119	9.035
Pensioenen	1.228	1.447	219	1.221
Sociale lasten	1.546	1.512	-34	1.491
Overige personeelskosten	405	373	-32	510
Totaal Activiteitenlasten personeel	16.742	16.088	-654	16.887
9. Activiteitenlasten materieel				
Muziekwerken	205	225	19	181
Programmakosten	1.736	1.811	75	1.821
Marketing & Communicatiekosten specifiek	99	88	-11	257
Techniekkosten	65	40	-25	283
Totaal	2.105	2.163	58	2.543

8. Totaal Activiteitenlasten personeel

- Freelancers/inhuur betreft de inhuur van remplaçanten voor versterking, ziekte en vacatures, zie onderstaande tabel voor een nadere detaillering.

	2023		Verschil	2022
	Werkelijk	Begroting		Werkelijk
Inhuur wegens vacatures	566	0	-566	653
Inhuur wegens ziekte	689	401	-288	627
Inhuur wegens vervanging	283	125	-158	378
Overige freelance contracten	244	227	-17	234
Totaal	1.782	753	-1.029	1.892

- Inzet van remplaçanten voor vacatures bij de ensembles wordt gedekt door lagere lonen en salarissen wegens niet door cao personeel ingevulde vacatures.
- Lonen en salarissen zijn lager dan begroot door een tweetal tegen elkaar inwerkende effecten. Enerzijds zijn er gemiddeld minder musici in dienst geweest dan begroot (146,8 fte werkelijk ten opzichte van 159,9 fte begroot) omdat vacatures niet of later zijn ingevuld. De onderschrijding als gevolg hiervan wordt in belangrijke mate gecompenseerd door de met de bonden overeengekomen loonstijging.
- Werkgeverslasten pensioenpremies lager, door combinatie van een lager premiepercentage en hoger franchisebedrag en gemiddeld minder personeel in dienst.
- De sociale werkgeverslasten zijn hoger dan begroot ondanks de kleinere bezetting dan begroot. Dit is veroorzaakt door de verhoging van het premies voor werkgevers met 1,4%
- De overschrijding bij overige personeelskosten wordt grotendeels veroorzaakt door hogere dotatie jubileumvoorziening welke niet was begroot (€ 37.000). De overige onder deze titel samengebrachte kosten lopen grosso modo tegen elkaar. Per saldo is er een geringe onderschrijding van € 5.000.

9. Totaal Activiteitenlasten materieel

- De programmakosten zijn als volgt te specificeren:

	2023		2022	
	Werkelijk	Budget	Verschil	Werkelijk
Vervoerskosten personen	82	63	-19	79
Huur muziekinstrumenten	61	72	11	49
Transport instrumenten	43	55	12	44
Onderhoud instrumenten	22	15	-7	21
Nazit, inleidingen en boventiteling	75	70	-5	69
Zaalrechten BUMA	25	67	42	41
Zaalhuur	480	569	89	466
Var.zaalhuur + drankjes	536	590	54	410
Representatie/verteringen	28	11	-17	37
Reis-en verblijfkosten	140	96	-44	190
Naburig recht/RTV-toeslag	198	174	-24	185
Diverse programma kosten	46	30	-16	231
Totaal	1.736	1.811	75	1.821

De stijging van de zaalhuur en variabele zaalhuur ten opzichte van de begroting hangt samen met de eveneens hogere opbrengst uit kaartverkoop. Daarnaast stijgen deze kosten door doorgevoerde tariefsverhogingen van de concertzalen.

Toelichting op de exploitatierekening vervolg	Saldo 2023	Begroting 2023	Verschil	Saldo 2022
Financiële baten en lasten	125	179	54	199
10. Saldo rente baten/-lasten	125	179	54	199

10. Saldo rentebaten/-lasten

Deze post betreft het saldo van de betaalde hypotheekrente (€ 172.000). De ontvangen rente op de bankrekeningen en ontvangen rente op de MIF leningen (€ 47.000)

Personeelskosten en overzicht SOM totaal

	Lonen & salarissen	Pensioenen	Sociale lasten	Overige pers kstn	Detachering
Beheerlasten	1.495	163	241	320	-
Activiteitenlasten	9.130	1.228	1.546	405	-
Totaal	10.625	1.391	1.787	725	-

	2023				2022	
	Ultimo		Begroting	Verschil	Ultimo	
	december	Gemiddeld			december	Gemiddeld
Uitvoerend musici	150,81	146,82	159,85	-13,03	144,15	145,26
Staf	26,80	26,95	29,80	-2,86	25,02	27,34
Levende Muziek	0,20	0,76	2,06	-1,30	1,40	1,35
Digitalisering bladmuziek	2,00	1,55	1,50	0,05	1,70	1,66
Totaal	179,81	176,08	193,21	-17,13	172,27	175,60

Voor de activiteiten van de Levende Muziek zijn alleen medewerkers in dienst bij de SOM meegeteld.

Bezoldiging Raad van Toezicht en directie – WNT

Aan de leden van de Raad van Toezicht is een onkostenvergoeding verstrekt conform het reglement Raad van Toezicht. De voorzitter ontvangt als tegemoetkoming in de kosten een vergoeding van € 1.500 op jaarbasis en de andere leden een vergoeding van € 1.000. De directie van de SOM bestaat uit een algemeen directeur/bestuurder.

Verantwoording uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen 2023

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de SOM van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor de SOM is € 223.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. *Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.*

Gegevens 2023		M. Haenen		Gegevens 2022		M. Haenen	
Functiegegevens	Directeur	Functiegegevens	Directeur	Functiegegevens	Directeur	Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01- 31/12	Aanvang en einde functievervulling in 2022	zie 1b				
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,80	Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	N.v.t.				
Dienstbetrekking?	Ja	Dienstbetrekking?	Nee				
Bezoldiging		Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 126.002	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ -				
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	Beloningen betaalbaar op termijn	€ -				
<i>Subtotaal</i>	€ 126.002	<i>Subtotaal</i>	€ -				
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 178.400	Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	N.v.t.				
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.				
Totale bezoldiging	€ 126.002	Totale bezoldiging	€ -				
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.				
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.				

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking.

bedragen x € 1		M. Haenen	
Functiegegevens	directeur a.i.		
Kalenderjaar	2023	2022	
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	1-1 t/m 31-12	8-8 t/m 31-12	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	N.V.T.	5	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar		€ 206	
Maxima op basis van de normbedragen per maand	N.V.T.	€ 143.000	
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		143.000	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)			
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja		
Bezoldiging in de betreffende periode	0	€ 73.218	
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	0	€ 73.218	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	
Bezoldiging	0	€ 73.218	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	J.R. van Angeren	R. Riandra	H.M. van Bockstmeer	T. Mäker	M. Titre	A. Vermeulen
Functioniegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/03-31/12	01/03-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging						
Totale bezoldiging	€ 1.500	€ 583	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 33.450	€ 12.602	€ 22.300	€ 22.300	€ 22.300	€ 22.300
(-) Overschuldigd betaald en nog niet terugkrijgen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens overschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022						
bedragen x € 1	J.R. van Angeren	R. Riandra	H.M. van Bockstmeer	T. Mäker	M. Titre	A. Vermeulen
Functioniegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Aspirant lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01-31/12	1/1-31/12	01/01-31/12	01/03-31/12	01/03-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging						
Totale bezoldiging	€ 1.500	€ 1.000	€ 1.000	€ 833	€ 833	€ 833
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 32.400	€ 21.600	€ 21.600	€ 18.108	€ 18.108	€ 18.108

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Er geen overige functionarissen die in 2023 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden.

Overige gegevens

Vaststelling jaarrekening 2022

Op 24 april 2023 is de jaarrekening 2022 vastgesteld.

Vaststelling begroting 2023

In de op 7 september 2022 gehouden vergadering is de begroting door de Raad van Toezicht vastgesteld.

Verwerking saldo

Voor de verwerking van het saldo wordt verwezen naar de staat van baten en lasten. Door de Raad van Toezicht is het besluit goedgekeurd om het positief saldo 2023 overeenkomstig de verwerking toelichting bij de staat van baten en lasten en de balans te verwerken.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van Stichting Omroep Muziek.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Omroep Muziek te Hilversum gecontroleerd.

Naar ons oordeel

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Omroep Muziek op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met het Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 1.2 (wettelijk kader) en uitgewerkt in 2.3 (financiële rechtmatigheid) van het Accountantsprotocol Verantwoording bekostiging Media instellingen en in de bekostigingsbeschikking.

Wamberg Offices
Wamberg 37
1083 CW Amsterdam
Telefoon 020 571 23 45

E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de exploitatierekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Accountantsprotocol verantwoording bekostiging Media instellingen vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Omroep Muziek zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- verslag van de raad van toezicht;
- bestuursverslag (inclusief activiteitenverslag t/m toekomst);
- overige gegevens;
- bijlage 'Staat van baten en lasten 2023 – OCW-deel, OCW RAOCCC en Levende Muziek'.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW en het Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het Accountantsprotocol verantwoording bekostiging Media instellingen en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals vermeld in paragraaf 1.2 (wettelijk kader) en uitgewerkt in 2.3 (financiële rechtmatigheid) van het Accountantsprotocol Verantwoording bekostiging Media instellingen en de bekostigingsbeschikking.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de media instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol verantwoording bekostiging Media instellingen, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in het financieel verslag verantwoorde baten en laten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals vermeld in paragraaf 1.2 (wettelijk kader) en uitgewerkt in 2.3 (financiële rechtmatigheid) van het Accountantsprotocol verantwoording bekostiging Media instellingen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 24 april 2024

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door:
A.P. Buteijn RA en R.W.J. Bruinooge RA

Bijlagen

Bijlage 1: Staat van baten en lasten 2023 – OCW-deel , OCW RAOCCC en Levende Muziek

Verdeling Exploitatierkening over 2023	OCW*	OCW RAOCCC	NTR	AVROTROS	Totaal
Baten	€	€	€	€	€
<u>Eigen inkomsten</u>					
<i>Directe opbrengsten</i>					
1. Totaal Directe opbrengsten	284	0	1.210	456	1.950
<i>Indirecte opbrengsten</i>					
2. Totaal Indirecte opbrengsten	1.166	0	0	21	1.187
Totaal eigen inkomsten	1.449	0	1.210	478	3.137
<i>Bijdragen/Subsidies</i>					
3. Totaal subsidie OCW	19.600	0	0	0	19.600
4. Totaal bijdragen levende muziek	0	0	895	724	1.619
5. Totaal subsidie gemeente	0	0	0	0	0
6. Totaal overige subsidies	20	0	0	0	20
Totaal bijdragen/subsidies	19.620	0	895	724	21.240
Totaal Baten	21.070	0	2.105	1.202	24.377
Lasten					
<u>Beheerlasten</u>					
7. Totaal Beheerlasten personeel	2.627	110	0	0	2.737
8. Totaal Beheerlasten materieel	2.111	32	29	68	2.240
Totaal Beheerlasten	4.739	141	29	68	4.976
<u>Activiteitenlasten</u>					
9. Totaal Activiteitenlasten personeel	14.799	0	1.256	688	16.742
10. Totaal Activiteitenlasten materieel	770	0	941	394	2.105
Totaal Activiteitenlasten	15.569	0	2.197	1.082	18.847
Totaal Lasten	20.307	141	2.226	1.150	23.824
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	763	-141	-121	52	553
Saldo rente baten/-lasten	125	0	0	0	125
Exploitatiesaldo	638	-141	-121	52	428
<u>Bestemming exploitatieresultaat</u>					
Compensatie exploitatieverlies ZaterdagMatinee		-121	121	0	
Naar bestemmings-reserves en -fondsen	638	-262	0	52	428

